

**REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА**

**UNIVERSITETI “NËNË TEREZA” NË SHKUP
УНИВЕРЗИТЕТ „МАЈКА ТЕРЕЗА“ ВО СКОПЈЕ**

**B U L E T I N I
I
UNIVERSITETIT “NËNË TEREZA” NË SHKUP**

**Б И Л Т Е Н
НА
УНИВЕРЗИТЕТОТ „МАЈКА ТЕРЕЗА“ ВО СКОПЈЕ**

Nr.48 / Бр.48

**Shkup, 18 Nëntor 2022
Скопје, 18 Ноември 2022**

Botim i Universitetit “Nënë Tereza” në Shkup
Издание на Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје

Redaktor i veprimtarisë botuese të UNT-së / Уредник на издавачката дејност на УМТ:
Prof. Dr. Izet Zeqiri, rektor

Redaktor i Buletinit / Уредник на Билтенот:
Prof. Dr. Mustafa Ibrahim
Mr. Bujar Kajolli

Këshilli redaktues i Buletinit / Уредувачки одбор на Билтенот:
Prof.Dr. Mustafa Ibrahim
Prof. Inor. Dr. Rizvan Sulejmani
Prof. Inor. Dr. Fati Iseni
Mukades Hajdari
Mr. Bujar Kajolli

РËРМВАЈТЈА / СОДРЖИНА

ФАКУЛТЕТИ И ШКЕНСАВЕ ИНФОРМАТИКЕ / ФАКУЛТЕТ ЗА ИНФОРМАТИЧКИ НАУКИ

1. Програма за работа на кандидатот за декан на Факултетот за информатички науки
доц. д-р Стојан Китанов / Programi i punës i kandidatit për dekan të Fakultetit të
Shkencave Informatike doc. dr. Stojan Kitanov ----- 4-15

ФАКУЛТЕТИ И ШКЕНСАВЕ ТЕКНИКЕ / ФАКУЛТЕТ ЗА ТЕХНИЧКИ НАУКИ

1. Програма за работа на кандидатот за декан на Факултетот за технички науки вонр.
проф. д-р Неритан Туркеши / Programi i punës i kandidatit për dekan të Fakultetit të
Shkencave Teknike prof. inor. dr. Neritan Turkeshi ----- 16-33

ФАКУЛТЕТИ И ШКЕНСАВЕ ТЕКНОЛОГИКЕ / ФАКУЛТЕТ ЗА ТЕХНОЛОШКИ НАУКИ

1. Програма за работа на кандидатот за декан на Факултетот за технолошки науки
вонр. проф. д-р Сани Демири / Programi i punës i kandidatit për dekan të Fakultetit të
Shkencave Teknologjike prof. inor. dr. Sani Demiri ----- 34-44

ФАКУЛТЕТИ И ШКЕНСАВЕ СОЦИАЛЕ / ФАКУЛТЕТ ЗА СОЦИЈАЛНИ НАУКИ

1. Програма за работа на кандидатот за декан на Факултетот за социјални науки проф.
д-р Сунај Раими / Programi i punës i kandidatit për dekan të Fakultetit të Shkencave
Sociale prof. dr. Sunaj Raimi ----- 45-54
2. Програма за работа на кандидатот за декан на Факултетот за социјални науки вонр.
проф. д-р Дитурије Исмаили / Programi i punës i kandidatit për dekan të Fakultetit të
Shkencave Sociale prof. inor. dr. Diturije Ismaili ----- 55-63

**УНИВЕРЗИТЕТ „МАЈКА ТЕРЕЗА“ ВО СКОПЈЕ
UNIVERSITETI “NËNË TEREZA” NË SHKUP
ФАКУЛТЕТ ЗА ИНФОРМАТИЧКИ НАУКИ
FAKULTETI I SHKENCAVE INFORMATIKE**

- ПРОГРАМА -

за работа на деканот во мандатниот период 2022 – 2025

година

PROGRAMI

për punë i dekanit për periudhën mandatorë 2022-2025

Кандидат / Kandidat:

Доц. д-р Стојан Китанов / Doc. dr. Stojan Kitanov

Скопје, ноември 2022

Shkup, Nëntor 2022

Обраќање до членовите на Наставно-научниот совет на Факултетот за информатички науки

Почитувани,

Оваа предлог-програма претставува обид да ги изразам моите идеи и намери за развој на Факултетот за информатички науки во следните три години. Програмата е сеопфатна, но и натаму отворена. Сите сугестии, предлози и идеи се добредојдени.

Како и досега, така и понатаму ќе се залагам за почитување на законските прописи, академската автономија и слобода, вреднувањето на посветеноста во работата и желбата за соработка.

Предложената програма која е пред вас, е конципирана согласно нашите заеднички капацитети, желби и амбиции. Имајќи предвид дека сите ние сме дел од академската заедница, тргнувам од фактот дека развојот на Факултетот за информатички науки зависи од сите нас.

Во оваа насока, а преку искрена почит и грижа за вработените, транспарентност, достапност, прифаќање на различностите и меѓусебната поддршка, верувам дека само обединети и заедно, ќе може да ја оствариме програмата и да го продолжиме, зајакнеме и осигураме патот на развојот, просперитетот и успехот на Факултетот за информатички науки.

Со почит,
Доц. д-р Стојан Китанов

Скопје, 07.11.2022

Содржина

<u>ВОВЕД</u>	7
<u>1 ОРГАНИЗАЦИЈА И УНАПРЕДУВАЊЕ НА НАСТАВАТА</u>	8
<u>2 РАЗМИСЛУВАЊЕ ЗА АКТИВНИ СТУДИСКИ ПРОГРАМИ НА ФАКУЛТЕТОТ И ПРЕДЛОЗИ ЗА НОВИ СТУДИСКИ ПРОГРАМИ</u>	10
<u>3 НАУЧНО - ИСТРАЖУВАЧКА РАБОТА НА ФАКУЛТЕТОТ И РАБОТА НА ПРОЕКТИ</u>	11
<u>4 ВКЛУЧУВАЊЕ НА СТУДЕНТИТЕ ВО АКТИВНОСТИ ПОВРЗАНИ СО ФАКУЛТЕТОТ И УНИВЕРЗИТЕТОТ</u>	12
<u>5 ОДНОСИ СО ЈАВНОСТ И ПРОМОВИРАЊЕ НА ФАКУЛТЕТОТ</u>	13
<u>6 АКТИВНОСТИ ПОВРЗАНИ СО МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА</u>	14
<u>7 ПРЕДЛОГ ЗА ЈАВНО-ПРИВАТНО ПАРТНЕРСТВО И НАЧИН НА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА</u>	14
<u>8 ДРУГИ ДОПОЛНИТЕЛНИ АКТИВНОСТИ</u>	14
<u>9 ЗАКЛУЧОК</u>	15

Кандидат за декан: Доц. д-р Стојан Китанов
Факултет за информатички науки

Врз основа на член 115 од Законот за високо образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/18), и согласно член 238, став 6 од Статутот на Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје, кандидатот **доц. д-р Стојан Китанов** ја предлага следната

Програма за работа на деканот на Факултетот за информатички науки при Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје, за мандатниот период 2025 – 2025 година

Вовед

Декан на Факултетот за информатички науки при Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје, е почесна и престижна функција за чие извршување е потребна висока совест и одговорност, темелна работа и посветеност кон развојот и унапредувањето на дејностите на Факултетот како и професионализам при извршувањето на работните обврски.

Извршувањето на функцијата декан претставува можност за координација и управување на комплексен систем, кој е заснован на принципите на добра академска соработка со сите вработени на Факултетот. Успехот на работата на деканот е можен само преку заедничка, транспарентна одговорна, чесна и искрена соработка и придонес од страна на сите вработени од Факултетот.

Во изминатите години Факултетот за информатички науки се препозна како еден од најпросперитетните факултети при Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје, за што сведочи постојаниот пораст на новозапишани студенти во секоја нова академска година. Затоа деканот на Факултетот за информатички науки мора да обезбеди континуитет во развојот на истиот, подобрувајќи ги перформансите секоја година.

Основните начела што ќе ги следам како декан ќе бидат насочени кон преземање на лидерство заедно со мојот тим, со особена почит кон секој вработен кој има креативни идеи, размислувања и визија за развој. Воведувањето на квалитетна настава, заснована на научни сознанија, развој на науката и применливост на знаењето, зголемување на соработката и интерактивна комуникација помеѓу наставниците и студентите, се дел од задачите и активностите на кои ќе работам интензивно во мандатниот период.

Програмата за избор на декан на Факултетот за информатички науки која ви ја поднесувам има за цел да ги наведе принципите за работа на идниот декан, и да прикаже дел од активностите кои се планираат во мандатниот период, со цел понатамошен развој во сите дејности (наставна и научно-истражувачка дејност) од работата на Факултетот, кои претставуваат неделива и интегрална целина.

Со цел развивање на наставата и научно-истражувачката дејност на Факултетот за информатички науки посебен акцент ќе биде ставен на следните приоритетни цели:

- Континуитет на образовниот процес, преку унапредување на сите сегменти кои се одлика на една високо образовна институција;
- Осовременување, продлабочување и интернационализација на научно-истражувачката дејност;

- Доопремување, осовременување и проширување на капацитетите на просториите за настава и лабораториите;
- Набавка на нова опрема за настава и научно-истражувачка дејност;
- Грижа за студентите и нивна вклученост во сите нивоа од дејностите на Факултетот за информатички науки.

Се надевам дека со реализација на оваа програма нашиот Факултет во блиска иднина ќе стане препознатлив бренд во општеството, каде ќе се запишуваат студенти од сите националности, како од нашата држава така и од странство.

Организација и унапредување на наставата

Мисијата и целта на која е основан Факултетот за информатички науки при Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје, е да овозможи едукација базирана на научни и стручни достигнувања од областа на информатичките науки и технологии.

Како иден декан ќе се залагам за унапредување на основната дејност на Факултетот за која е основан како високо образовна институција, а тоа е да образува идни инженери по информатички науки и технологии, и да овозможи стекнување на практични вештини и знаења, со кои идните инженери по информатички науки и технологии, ќе се профилираат и ќе бидат способни да решаваат прашања од областа на информатичките науки и технологии. Нашите дипломирани кадри ќе мора да бидат оспособени за анализа и способност за решавање на проблеми, практична примена на теоретско знаење, прилагодување кон новонастанати состојби, квалитет, независност, способност за работа во тим, способност за комуникација за развиени добри меѓучовечки односи, како и поседување на култура и социјална свест.

За унапредувањето на наставата, од најголемо значење е предметите да бидат распределени според стручноста и компетентноста на сите членови на академскиот кадар на Факултетот. Исто така, ќе настојувам наставата да биде пропорционално распределена меѓу сите членови, така што сите ќе имаат приближно ист број на часови. Ќе настојувам да се ангажира нов дополнителен кадар кој ќе ги зајакнат капацитетите на Факултетот, и на тој начин ќе можеме успешно да ги покриеме сите наставни програми. Обезбедување на нови училници и лаборатории ќе бидат исто така приоритет. Обезбедување на книги, соодветни за предметите ќе биде исто така од голема важност за Факултетот. Поради динамичноста на информатичките науки, ќе биде од особена важност да бидат обезбедени основни книги, кои ги покриваат базичните субјекти на компјутерските науки, додека останатите книги можат да бидат купени и во електронска форма.

Високото образование се заснова на неделивост на наставата од науката, односно примена на истражувањата во наставата. Современата настава на Факултетите повеќе не е само фактичка, односно настава по катедра или поединец, што му дава централно место на наставникот, а не на студентот. Всушност треба да е спротивното, а и ќе се залагам студентите да се во центарот на процесот на едукација, а нашата цел е да ги научиме, оспособиме и развиеме во профилирани кадри за потребите на нашето општество.

Во мандатниот период како иден декан ќе се залагам наставата да се насочи повеќе кон примена на резултатите од учењето кои мора да создадат компетенции што ќе обезбедат функционално знаење засновано на најновите научни достигнувања. Овие цели

може да се постигнат само со промени во наставниот процес и негова реформа во правец на учење преку решавање на проблеми, како и одвивање на настава преку вклучување на студентите во истражувачкиот процес. Ќе се залагам концептот за наставата да се промени, во кој професорите треба да ги научат нашите студенти како да научат, како да истражуваат и да размислуваат за примена на знаењето.

Концептот на предавање по „лекции од книга“ ќе настојувам да се промени, бидејќи тоа што е напишано во книгите, учебните помагала и скриптите, сега е достапно и на интернет, и сега студентите сами може да го прочитаат и совладаат. Но она што го нема таму, а го имаме ние наставниците, е искуството и знаењето, кое треба да им го пренесеме на нашите студенти, што ќе претставува концепт во реформата на идниот курикулум.

Затоа како иден декан ќе се залагам наставниот процес на Факултетот за информатички науки да биде базиран на холистички пристап за студентите, кои по дипломирањето ќе имаат способност да применуваат вештини, да идентификуваат проблеми и да понудат решенија за истите. Но исто така, нашите студенти треба да ги научиме да преземат одговорност за сопственото учење и да можат да научат од стекнатото искуство, како и да демонстрираат способност да разберат различни перспективи.

Како иден декан ќе се залагам сето ова ќе биде овозможено со примена на различни форми во наставата, како што се менторски начин на учење, интерактивни работилници со студенти, учење од најнови публикувани истражувања, семинарски работи и сл., кои треба да бидат задолжителна компонента на секој предмет, одделно.

Поканети гости професори, визитинг наставници и стручни лица од практиката, можат значително да придонесат за воспоставување на квалитетна настава.

Ќе се залагам за што поголема мобилност на нашите студенти и наставно-научниот кадар на ERASMUS+, CEEPUS, COST акциите и сл., со цел повратна имплементација на стекнатите знаења и искуства во наставниот процес на Факултетот за информатички науки.

Должностите на секој универзитетски професор, за кои ќе се залагам како иден декан, е да се стреми да постигне и пренесе високо ниво на знаење од сопствениот предмет, да обезбеди точност, прецизност, репрезентативност на содржината на наставната програма и истата да ја спроведува во целост онака како е дадена на студентите, да придонесува кон интелектуалниот развој на студентите преку асистирање во решавањето на комплексни прашања од областа на информатичките науки и технологии.

Многу е важно да се постигне прецизна и веродостојна евалуација на знаењата на студентите за успехот на нивната работа, која треба да биде отворена, објективна и навремена, преку највисока транспарентност и јавност при спроведување на испитите, како и објективност при оценувањето.

Синергијата на наставниот процес во високото образование подразбира трансфер на знаење преку интеракција на наставник – студент, а тоа ќе биде и основниот принцип на моето залагање во поглед на подобрување на наставниот процес на Факултетот за информатички науки.

Размислување за активни студиски програми на Факултетот и предлози за нови студиски програми

Секоја година бројот на студенти кои се запишуваат на додипломски студии на Факултетот за информатички науки е во постојан пораст. Овој број значително се зголеми и достигна над 100 запишани студенти во академската година 2022/2023. Ова се должи, пред сè на промотивните активности на Факултетот, реакредитацијата на четиригодишните студиски програми **информатика** и **информатичка настава**, како и воведување на новата четиригодишна студиска програма **компјутерски науки и инженерство**, за која студентите пројавија голем интерес.

Затоа главниот акцент треба да се насочи кон подобрување на наставата, кое може да се постигне преку зголемување на капацитетот на предавалните и лабораториите, купување на соодветна литература за наставата, набавка на софтвер неопходен за наставата, набавка на хардверска опрема, како и вработување на наставен и соработнички кадар.

Исто така во 2023 година, потребно е да се направи реакредитација на тригодишната студиска програма **применето програмирање**, каде ќе се изврши ажурирање (промена до 30 %) на наставните предмети на оваа студиска програма, при што со воведување на нови предмети и ажурирање на силабусите на постојните предмети, ќе бидат воведени најактуелните области од информатичките науки и технологии. Ваквото ажурирање на наставните предмети ќе се направи според искуството и знаењето на наставниот кадар на Факултетот за информатички науки, потребите на пазарот на трудот, како и мислењето на студентите.

Во однос на магистерските студии, Факултетот располага со следните студиски програми:

- Применето софтверско инженерство (едногодишни студии)
- Применето софтверско инженерство (двегодишни студии)
- Математичко информатичко образование (едногодишни студии)
- Математичко информатичко образование (двегодишни студии)

Во 2023 година потребно е да се изврши реакредитација на овие студиски програми, односно ќе се изврши ажурирање (промена до 30 %) на наставните предмети на оваа студиска програма. На тој начин преку воведување на нови предмети и ажурирање на силабусите на постојните предмети ќе бидат воведени најактуелните области од информатичките науки и технологии. Ваквото ажурирање на наставните предмети, ќе се направи според искуството и знаењето на наставниот кадар на Факултетот за информатички науки, потребите на пазарот на трудот, како и мислењето на магистрантите. На тој начин студентите ќе можат да ги вршат своите истражувања во најновите и најактуелните области од информатичките науки и технологии.

Дополнително, со анализа на потребите на пазарот на труд, како и можните расположливи просторни и човечки ресурси на Факултетот за информатички науки, како и на самиот Универзитет „Мајка Тереза“, како иден декан ќе се залагам во зависност од можностите, да се воведат нови студиски програми на додипломските и магистерските студии од областа на информатичките науки и технологии, како на пример **компјутерски мрежи и сајбер безбедност**, **дигитална форензика**, или интердисциплинарни студии,

како на пример **дигитална бизнис информатика** и слично, со што бројот на студенти кои ќе се запишуваат на Факултетот за информатички науки значително ќе се зголеми.

Научно - истражувачка работа на факултетот и работа на проекти

Научно-истражувачката дејност е единствениот применлив показател за прогресот на една високо образовна институција, преку која се одредува рејтингот во рамките на државата и пошироко, на меѓународен план. Научно-истражувачките параметри се една од формите за следење на работата на наставниот кадар, но тие се метрика што не го одразува целосно квалитетот на самото истражување.

Научно-истражувачката дејност на Факултетот за информатички науки се одвива уште од самото основање на Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје. Дел од наставниот кадар на Факултетот за информатички науки веќе учествува на меѓународни научно истражувачки проекти (ERASMUS+), и воедно има објавено неколку трудови во списанија со фактор на влијание. Но, истовремено, треба да се земе во предвид дека, финансирањето за научно-истражувачката дејност од страна на државата, разни фондови, приватни сектори и невладини организации, е скоро занемарливо.

Сепак, верувам дека наставниот кадар на Факултетот за информатички науки поседува огромен потенцијал на знаење и искуство, кое може да се искористи за научно-истражувачка дејност. Затоа, како иден декан, ќе се залагам Факултетот за информатички науки, во полето на научно- истражувачката дејност, да обезбеди уште поголем научен напредок и поголема видливост на домашен и меѓународен план.

За таа цел, ќе се залагам, Универзитетот да помогне во покривањето на партиципацијата и патните трошоци на секој член на академскиот кадар на Факултетот за информатички науки кој ќе учествува на меѓународна квалификувана научна конференција или пак ќе објави некој труд во списание со фактор на влијание.

Исто така, како иден декан, ќе се залагам да се излезе во пресрет на секој член кој ќе има потреба од отсуство од работа, поради посета на некоја конференција или некој студиски престој во странство. Секако, наставата во тој случај треба да покриена на соодветен начин.

Во рамките на своите можности, Факултетот ќе го поддржи секој член кој има потреба од некоја книга, софтвер, или хардвер за извршување на некоја научна задача. Воедно, како иден декан ќе се залагам истото ова да биде поддржано од страна на Универзитетот.

Дополнително ќе се залагам да биде обезбедена поддршка за сите членови кои ќе конкурираат на проекти, поддржани и финансирани од Универзитетот, или било која надворешна агенција или институција.

Дополнително, ќе ги засилам напорите да се постигне што е можно поголема вклученост на наставниот кадар и студентите во сите тековни и идни научно-истражувачки активности.

Истражувачката работа бара рано препознавање и вклучување на студентите од додипломските студии кои покажуваат интерес и ентузијазам за учество. Сето тоа е овозможено преку вклучување на демонстраторите во наставно-образовниот процес, а нивниот напредок зависи од менторите кои треба да ги насочат, вклучат и развиваат во профилирани идни кадри.

Како иден декан ќе се залагам да се постигне конкурентност во меѓународното опкружување. Особено е потребно да се постигне и соработка меѓу факултетите од Универзитетот „Мајка Тереза“, која ќе ги поврзе интердисциплинарните истражувања преку поврзување на различни области на активност, што ќе резултира со апликација на проекти и објавување на повеќе трудови со фактор на влијание.

Вклучување на студентите во активности поврзани со Факултетот и Универзитетот

Факултетското студентско собрание на Факултетот за информатички науки е тело во кое членуваат претставници на студентите. Факултетското студентско собрание преку свои делегирани претставници во Наставно-научниот совет на Факултетот за информатички науки учествува во работата на органите и телата на Факултетот. Исто така, избира заменик-студентски правобранител, и делегира свои претставници во Универзитетското студентско собрание, кои пак учествуваат во работата на органите и телата на Универзитетот.

Студентите се интегрален дел од Факултетот за информатички науки. Од тие причини, ќе се поттикнуваат сите активности на студентите насочени кон целосно вклучување во дејностите на Факултетот за информатички науки, со посебен акцент на научно-истражувачките проекти, едукативните настани и други активности.

Како иден декан, ќе се залагам да се зголемат активностите на студентското собрание. Соработката со студентите ќе биде унапредена врз основа на взаемна доверба. Секојпат ќе ги почитувам мислењата и предлозите на студентите, а соработката со наставниците, мора да биде насочена кон заедничката цел за постигнување на највисоко ниво на квалитет на студии.

Ќе се залагам на нашите студенти да им се обезбедат соодветни простории, во кои, тие периодично ќе се среќаваат, ќе заседаваат и ќе комуницираат, а ќе бидат поддржани сите решенија кои придонесуваат кон подобрување на студентскиот живот на Факултетот.

Како иден декан, ќе се залагам студентите да бидат вклучени како во апликативни, така и во научни активности и проекти. Тоа ќе биде исклучително важно за промоција на нашиот Факултет. За таа цел, ќе се залагам за формирање на Студентски клуб во рамките на нашиот Факултет, преку кој ќе бидат организирани и помагани сите активности на студентите. Студентите ќе може да организираат предавања подготвени од самите студенти на различни теми поврзани или со предметите кои ги следат, или со некои технолошки новости во информатичките науки.

Ќе се залагам за што поголема мобилност на нашите студенти на програмите ERASMUS+, CEERUS, COST акциите и сл., со цел да ги подобрат нивните знаења и искуства од областа на информатичките науки и технологии.

Исто така, како и до сега, ќе се залагам најдобрите студенти да бидат вклучени во наставниот процес како демонстратори и во научно-истражувачката дејност на Факултетот за информатички науки.

Со цел да се овозможи поефикасен систем на студирање, ќе се залагам за отворање на нови лаборатории, проширување на капацитетот на читалната со библиотеката, зголемување на библиотечниот фонд на книги и пристап до новоформираниот компјутерски центар во рамките на Универзитетот.

Како иден декан, ќе се залажам од страна на Факултетот, а со поддршка на Универзитетот, како и во соработка со различни институции и фирми, да се организира Хакатон – натпревар по програмирање и развој на веб апликации, каде учество ќе земат најдобрите студенти од Факултетот за информатички науки, како и студенти од други образовни институции од земјата и странство. На тој начин, студентите учесници ќе се стекнат со нови знаења и нови искуства.

Односи со јавност и промовирање на факултетот

Со цел да се привлечат нови студенти, како иден декан, во соработка со телата и органите на Универзитетот, ќе се залагам да се продолжи со промотивните активности на Факултетот за информатички науки, во следните форми:

- Отворени денови на Факултетот, на кој ќе се изврши презентација на студиските програми, во која ќе бидат вклучени и студентите и наставниот кадар;
- Разработување на план и стратегија за да се направи презентација на Факултетот и студиските програми во сите средните училишта;
- Онлајн презентација на студиските програми на Факултетот преку платформата Google meet и слично;
- Разгледување на можноста за разработување на план за привлекување на студенти од соседните земји и пошироко.

Во соработка со телата и органите на универзитетот ќе се залажам да се формира саем на кариера, на кој ќе бидат поканети да земат учество реномирани фирми од областа на софтверското инженерство, каде студентите ќе имаат можност да се запознаат со можностите за вработување, а истовремено ќе се изврши промоција на Факултетот.

Како дел од промотивните активности на Факултетот, ќе настојувам да се изработи корпоративна брошура за Факултетот, во која ќе биде претставено портфолиото на Факултетот за информатички науки.

Да се организира одговорно претприемништво и одговорност на бизнис заедницата и да се промовира филантропијата ќе се залагам да се организира годишна донаторска конференција, на која што ќе бидат поканети стопанските комори, бизнис заедницата, општествено одговорни индивидуи кои ќе бидат подготвени да ја препознаат потребата од вклучување во образовниот процес преку филантропија и општествена одговорност. Целта е финансиски да се поддржат студенти со социјално ранливи категории, или да се финансира некој научен труд, или некоја научно-истражувачка дејност.

Ќе настојувам да се обезбеди обука за наставниот кадар и студентите за новите медиуми и јавност преку проект на Министерството за образование и наука.

На крај, да истакнам дека како иден декан, ќе се залажам да се оддржат контактите на дипломираните студенти, преку формирање на таканаречена Алумни мрежа. Преку оваа мрежа, ќе се овозможи поврзување на сите генерации на Факултетот, и ќе се овозможи остварување на заедничка континуирана соработка, која ќе почива на цврсти темели и ќе придонесе за развој како на членовите, така и на самиот Факултет. На тој начин, поранешните студенти ќе бидат поинтензивно вклучени во процесите на Факултетот преку

стимулативни и продуктивни механизми, со што проактивно ќе придонесат за развојот и напредокот на Факултетот.

Со примена на алумни мрежата, возможно е да се отворат можности за соработка со поранешни студенти, кои работат во областа на информатичките технологии, особено оние кои основале свои компании, бизниси, или работат во институции кои имаат сличности со работата на нашиот делокруг. Нивното учество во нашата наука и едукација, може да се развива преку работилници, симпозиуми, семинари, апликација на заеднички проекти, како и публикување на заеднички трудови во списанија со фактор на влијание.

Активности поврзани со меѓународна соработка

За време на мандатот ќе се потрудам да применам промовирање на науката и техничко-технолошки иновации. Ова ќе даде посебна димензија на развојот на културата на дијалогот меѓу науката, технологијата и стопанството, и се однесува на подобра комуникација на истражувачката активност на Факултет за информатички науки со стопанството, министерствата, цивилниот фактор и општеството, во целина. Ова ќе се одвива преку комуникација со масовни медиуми, како и прием на ученици, студенти и наставници на отворени денови на факултетот од земјата и странство.

Исто така секој член на академскиот кадар ќе биде охрабрен да учествува во различни активности поврзани со меѓународна соработка, како на пример учество на меѓународни конференции и семинари и учество на проекти. Членовите на академскиот кадар ќе се охрабруваат да покануваат гости од други универзитети кои би оддржувале гостински предавања на нашиот Факултет.

Предлог за јавно-приватно партнерство и начин на имплементација

Студиските програми ги одразуваат реалните потреби на пазарот на трудот. Затоа е неопходно да се зајакне и да се зголеми соработката на Факултетот за информатички науку со деловната заедница преку јавно - приватно партнерство.

За таа цел, стручни лица од бизнис секторот ќе бидат поканувани да држат предавања на студентите на нашиот Факултет. Исто така, Факултетот ќе направи напор да прати некои студенти на стекнување на пракса во некои компании од приватниот или јавниот сектор. Сето тоа, дополнително ќе ја зајакне позицијата на Факултетот во општеството, и ќе придонесе да биде препознатлив бренд.

Други дополнителни активности

Факултетот за информатички науки, како и целото високо образование, се соочува со сериозен недостаток на млад наставно-научен кадар, соработнички кадар, ненаставен кадар, како и вработени во административната служба и помошно -технички персонал. Цврсто сум убеден дека вложувањата во човечки ресурси е капитална инвестиција и е еден од основните предуслови за успешно реализирање на образовниот и научно - истражувачкиот процес на Факултетот за информатички науки.

Затоа како иден декан, ќе се залажам за проактивен однос, во соработка со Универзитетот, да се бара поддршка од структурите на ресорните министерства, пред сè образование и финансии, со цел да се надмине овој проблем.

Приоритет ќе биде даден на асистентите, кои за жал, речиси и да не постојат на Факултетот за информатички науки. Но исто така и наставниците се битни. Денес се бара поголем ангажман од наставниците, како на пример, повеќе време за консултации со студентите, изведување на настава во помали групи, поголемо учество во научно-истражувачка дејност и слично. Затоа вработување на нов наставен и соработнички кадар е од огромна важност за работењето на Факултетот за информатички науки. Дополнително, многу значаен сегмент во функционирањето на Факултетот е да се воспостави делување на стручно-административната служба.

Понатаму ќе се залагам за подобрување на условите за работа на членовите на академскиот кадар, преку обезбедување нанови канцеларии, компјутери, принтери, и други средства кои ќе им бидат од помош во нивната едукативна и научна работа.

Како иден декан ќе се залагам за континуирано подобрување на условите за работа во кабинетскиот простор, подобрување на условите за работа во предавалните и лабораториите, како и зголемување на нивниот капацитет.

Исто така ќе се залагам за подобрување на ефикасноста во работењето на студентската служба, во насока на обезбедување квалитетна услуга на студентите, преку подобрување на времето на одговор на бараната услуга од страна на студентите.

Како декан ќе се залагам за изработка на нов Веб сајт на Факултетот за информатички науки, кој ќе ги содржи сите неопходни информации за Факултетот.

Заклучок

Програмата која ја доставувам за избор за декан на Факултетот за информатички науки, е само дел од планирањата и активностите кои ќе ги преземам заедно со мојот тим.

Како иден декан, безрезервно ќе се залагам за благостојбата на Факултетот и сите вработени во него. Само на тој начин, со големо заедничко залагање на сите нас и покрај многуте, воглавно неповолни, објективни и субјективни фактори кои несомнено ќе влијаат врз условите за работа, ќе се постигнат резултати достоинствени за почит.

Доколку Наставно-научниот совет на Факултетот за информатички науки ја поддржи оваа програма, и ме избере за декан, функцијата ќе ја извршувам чесно, совесно, одговорно и единствено во интерес на Факултетот за информатички науки.

Кандидат за декан

Доц. д-р Стојан Китанов

Скопје, 07.11.2022

**UNIVERSITETI “NËNË TEREZA” NË SHKUP
УНИВЕРЗИТЕТ „МАЈКА ТЕРЕЗА“ ВО СКОПЈЕ**

**FAKULTETI I SHKENSAVE TEKNIKE
ФАКУЛТЕТ ЗА ТЕХНИЧКИ НАУКИ**

- PLAN PROGRAM -

për punën e dekanit në periudhën e mandatit 2022-2025

- ПРОГРАМА -

за работа на деканот во мандатниот период 2022 – 2025

година

**Kandidati: Assoc. Prof. Dr. Neritan Turkeshi
Кандидат: Вонр. Проф. д-р Неритан Туркеши**

*Shkup, Nëntor 2022
Скопје, ноември 2022 год*

**Drejtuar anëtarëve të Këshillit Mësimoro-Shkencor të Fakultetit të
Shkencave Teknike**

Të nderuar,

Ky program i propozuar është një përpjekje për të shprehur idetë dhe synimet e mia për zhvillimin e Fakultetit të Shkencave Teknike në tre vitet e ardhshme. Programi është gjithëpërfshirës, por mbi të gjitha ne si grup (team) do të jemi të hapur për të gjithë dhe gjithashtu të gjitha sugjerimet dhe idetë do të jenë të mirëseardhura.

Programi i propozuar është i përpiluar dhe i hartuar sipas kapaciteteve, dëshirave dhe ambicieve tona të përbashkëta. Duke marrë parasysh atë se të gjithë ne jemi pjesë e komunitetit akademik, nisem nga fakti gjithashtu se zhvillimi i Fakultetit të Shkencave Teknike do të varret dhe do të zhvillohet duke u përfshirë të gjithë ne. Por gjithashtu duhet nënvizuar faktin se do të vazhdoj të mbroj dhe të punoj në bazë të dispozitave ligjore, rregullores si dhe autonomisë akademike, duke vlerësuar përkushtimin në punë dhe dëshirën për bashkëpunim.

Nga këtu gjithashtu duhet nënvizuar respektin dhe kujdesin e sinqertë për kolektivin, punonjësit, transparencën, mbështetjen reciproke, etj...Poashtu besoj që vetëm të bashkuar dhe së bashku do të arrijmë të realizojmë programin si dhe të forcojmë dhe të sigurojmë rrugën e zhvillimit dhe suksesin e Fakultetit të Shkencave Teknike.

Me respekt,
Assoc. Prof. Dr. Neritan Turkeshi

Shkup, 15.11.2022

Обраќање до членовите на Наставно-научниот совет на Факултетот за технички науки

Почитувани,

Оваа предлог-програма претставува обид да ги изразам моите идеи и намери за развој на Факултетот за технички науки во следните три години. Програмата е сеопфатна, но и натаму отворена. Сите сугестии, предлози и идеи се добредојдени.

Предложената програма која е пред вас, е конципирана согласно нашите заеднички капацитети, желби и амбиции. Имајќи предвид дека сите ние сме дел од академската заедница, тргнувам од фактот дека развојот на Факултетот за технички науки зависи од сите нас. Како и досега, така и понатаму ќе се залагам за почитување на законските прописи, академската автономија и слобода, вреднувањето на посветеноста во работата и желбата за соработка.

Во оваа насока, а преку искрена почит и грижа за вработените, транспарентност, достапност, прифаќање на различностите и меѓусебната поддршка, верувам дека само обединети и заедно, ќе може да ја оствариме програмата и да го продолжиме, зајакнеме и осигураме патот на развојот, просперитетот и успехот на Факултетот за Технички Науки.

**Со почит,
Вонр. Проф. д-р Неритан Туркеш**

Скопје, 15.11.2022

Përmbajtja:

I.	HYRJE	20
1.	Vazhdimësia e procesit arsimor (organizimi dhe përmirësimi i mësimdhënies)	21
1.1.	Shqyrtimi i programeve studimore aktive të Fakultetit dhe propozime për programe të reja studimore	22
2.	Puna shkencoro-kërkimore dhe puna me projekte në Fakultetet	22
3.	Përfshirja e studentëve në aktivitete (duke bërë lidhjen mes fakulteteve dhe universitetit)	23
4.	Marrëdhëniet me publikun dhe promovimi i fakultetit	24
5.	Aktivitete tjera shtesë	25
II.	PËRFUNDIMI	25

Kandidati për dekan: Assoc.Prof.Dr.Neritan Turkeshi
Fakulteti i Shkencave Teknike

Në bazë të nenit 115 të Ligjit për Arsimin e Lartë (Gazeta zyrtare e RM-së, nr.82/18) dhe në pajtim me nenin 238 paragrafi 6 të Statutit të Universitetit “Nënë Tereza” në Shkup, kandidati Assoc.Prof. Dr. Neritan Turkeshi propozon këtë:

**Program për punë të dekanit të Fakultetit të Shkencave Teknike pranë Universitetit
“Nënë Tereza” në Shkup, në periudhën e mandatit 2022-2025**

HYRJE

Roli dhe rëndësia e pozitës së dekanit të Fakultetit të Shkencave Teknike pranë Universitetit “Nënë Tereza” në Shkup duhet thënë se është një pozitë e nderuar dhe prestigjioze, kryerja e së cilës kërkon nivel të lartë të përgjegjësisë dhe ndërgjegjes, si dhe punë me përkushtim në zhvillimin dhe përparimin e aktiviteteve të Fakultetit si dhe profesionalizëm gjatë kryerjes së detyrave dhe punëve.

Gjithashtu detyra e dekanit paraqet një mundësi për koordinim dhe menaxhim të një sistemi kompleks, i cili bazohet në parimet e bashkëpunimit të mirë akademik me të gjithë punonjësit e Fakultetit. Poashtu duhet nënvizuar fakti se suksesi i punës së dekanit është i mundur vetëm përmes bashkëpunimit dhe kontributit të përbashkët, të ndershëm, të ndërgjegjshëm dhe të sinqertë nga të gjithë punonjësit e Fakultetit.

Parimet bazë që do të ndjekim sëbashku (unë sëbashku me grupin punues) synojnë një respekt të veçantë për çdo punonjës që ka ide kreative, mendime dhe vizion për zhvillim. Aplikimi i mësimdhënies cilësore bazuar në njohuritë shkencore, zhvillimi i shkencës, raporti i favorshëm profesor-student (rritja e bashkëpunimit dhe komunikimit ndërveprues), mësimi interaktiv, avancimi i metodave së mësimdhënies, vizitat në terren dhe vendosjet praktike, janë pjesë e detyrave dhe aktiviteteve me të cilat do të punoj aktivisht sëbashku me grupin tim gjatë periudhës së mandatit. Gjithashtu një rol të rëndësishëm do ti kushtohet edhe zhvillimit të mësimdhënies si dhe veprimtarisë kërkimoro-shkencore të Fakultetit të Shkencave Teknike, ku theksi duhet vënë në:

- ❖ Vazhdimësi e procesit arsimor, përmes promovimit dhe avancimit të të gjitha segmenteve që janë karakteristikë e një institucioni të lartë arsimor;
- ❖ Furnizimi me paisje, modernizim dhe zgjerim të kapaciteteve të klasave të mësimdhënies si dhe laboratorive të ndryshme;
- ❖ Modernizim, thellim dhe ndërkombëtarizim të veprimtarisë kërkimoro-shkencore;
- ❖ Kujdesi për studentët dhe përfshirja e tyre në të gjitha nivelet e veprimtarisë së Fakultetit të Shkencave Teknike.

Shpresoj që me realizimin e këtij program, Fakulteti ynë në një të ardhme të afërt do të bëhet një brend i njohur për shoqërinë, ku do të mund të regjistrohen studentë nga të gjithë nacionalitetet, si nga vendi poashtu edhe nga jashtë.

1. Vazhdimësia e procesit arsimor (organizim dhe përmirësim i mësimdhënies)

Misioni dhe qëllimi i themelimit të Fakultetit të Shkencave Teknike pranë Universitetit “Nënë Tereza” në Shkup është që të ofrojë arsim të bazuar në arritjet shkencore dhe profesionale nga fusha e shkencave teknike.

Si dekan i ardhëm do të angazhohem për avancimin e veprimtarisë bazë të Fakultetit për të cilin është themeluar si institucion i lartë arsimor, e kjo ka të bëjë me edukimin e drejtimit të Teknik-ut duke përfshirë këtu disa drejtime dhe programe studimore tjera si dhe të mundësojë përvetësimin e aftësive dhe njohurive praktike, me të cilat inxhinjerët e ardhshëm në shkencat teknike do të profilizohen dhe do të jenë në gjendje të gjejne zgjidhje për problemet e fushave teknike.

Për përmirësimin e mësimdhënies, rëndësi më e madhe është që lëndët të shpërndahen sipas profesionalizmit dhe kompetencës së të gjithë anëtarëve të stafit akademik të Fakultetit. Gjithashtu do të përpiqem që mësimi të shpërndahet proporcionalisht mes të gjithë anëtarëve, në mënyrë që të gjithë të kenë përafërsisht numrin e njejtë të orëve. Do të mundohem që të angazhojmë kuadër të ri shtesë, i cili do të forcojë kapacitetet e Fakultetit dhe kështu do të mund të mbulojmë me sukses të gjitha programet studimore. Sigurimi i klasave dhe laboratorëve të rinj do të jetë gjithashtu prioritet. Sigurimi i literaturës dhe librave të përshtatshëm do të jetë gjithashtu i një rëndësie të madhe për Fakultetin.

Gjatë mandatit si dekan i ardhshëm do të angazhohem që mësimdhënia të jetë më e fokusuar në aplikimin e rezultateve të të mësuarit, gjë e cila do të krijojë kompetenca që të ofrojnë njohuri funksionale bazuar në arritjet më të reja shkencore. Këto synime mund të arrihen vetëm me ndryshime në procesin mësimor dhe reformimin e tij në drejtim të mësimnxënies nëpërmjet zgjedhjes së problemeve, si dhe mësimdhënies nëpërmjet përfshirjes së studentëve në procesin e kërkimeve shkencore.

Gjithashtu do të angazhohem që procesi mësimor i Fakultetit të Shkencave Teknike të bazohet në një qasje holistike për studentët, të cilët pas diplomimit të kenë aftësi aplikimi të diturive të fituara, të mund të identifikojnë probleme dhe njëkohësisht për të ofruar zgjidhje për të njejtat. Por gjithashtu, ne duhet të punojmë që studentët tanë të marrin përgjegjësi dhe të sjellin vendime dhe të jenë në gjendje të mësojnë nga përvojat si dhe të demonstrojnë aftësi për të kuptuar këndvështrime të ndryshme. Do të angazhohemi poashtu që të gjitha këto të lartë përmendura të mundësohen duke aplikuar forma të ndryshme të mësimdhënies, siç është metoda e mësimit mentorial, punëtori interaktive me studentë, punime seminarike, etj të cilat duhet të jenë një komponentë e detyrueshme për secilën temë në veçanti.

Profesorë të ftuar si mysafirë, profesorë vizitorë dhe persona ekspertë nga praktika mund të kontribuojnë ndjeshëm në ngritjen e mësimdhënies cilësore.

Do të angazhohem në mobilitetin sa më të madh të studentëve tanë dhe të stafit mësimoror-shkencor në programe të ndryshme ndërkombëtare si ERASMUS+, CEEPUS, etj, me synim zbatimin e njohurive dhe përvojave të fituara gjatë procesit mësimor në Fakultetin e Shkencave Teknike.

Detyra e çdo profesori universitar, për të cilën do të angazhohem si dekan i ardhshëm, është që të përpiqet të arrijë dhe të transmetojë një nivel të lartë njohurish në lëndën e tij, gjithashtu të sigurojë saktësi, precizitet, të përfaqësojë përmbajtjen e kurrikulës si dhe të zbatojë në tërësi atë që i'u është dhënë paraprakisht studentëve, por njëherit edhe të kontribuojë në zhvillimin

intelektual të studentëve duke ndihmuar në zgjidhjen e çështjeve komplekse në fushën e shkencave teknike.

Gjithashtu është shumë e rëndësishme të arrihet një vlerësim i saktë dhe i besueshëm mbi njohuritë e studentëve për studentët dhe punën e tyre, i cili poashtu duhet të jetë i hapur, objektiv dhe në kohë.

1.1.Shqyrtimi i programeve studimore aktive të Fakultetit dhe propozime për programe të reja studimore

Çdo vit numri i studentëve që regjistrohen në ciklin e pare të studimeve në Fakultetin e Shkencave Teknike është vazhdimisht në rritje. Ky numër u rrit ndjeshëm dhe arriti në 200 studentë të regjistruar në vitin akademik 2022-2023. Kjo mbi të gjitha për shkak të aktiviteteve promovuese të Fakultetit, riakreditim të programit katërvjeçar të drejtimeve **Ekonomia e aplikuar dhe ndërmarrësi dhe Menaxhmenti Industrial, Inxhinieria për mbrojtjen e ambientit jetësor dhe drejtimi Siguria në punë** për të cilën studentët treguan interesim të madh.

Prandaj theksi kryesor duhet të drejtohet drejt përmirësimit të mësimdhënies, , gjë që mund të arrihet duke rritur kapacitetet e klasave dhe laboratorive, sigurimin e literaturës së përshtatshme për mësimdhënie, sigurimin e softuerëve të nevojshëm për mësimdhënie, por edhe punësime të reja të mësimdhënësve dhe bashkëpunëtorëve.

Gjithashtu në viti 2023 është i nevojshëm riakreditimi i programit Doganë, shpedicion dhe sigurime, ku do të duhet të bëhet një ndryshim deri më 30% i lëndëve të reja dhe azhurimin e sillabuseve. Ky rifreskim i lëndëve mësimore do të bëhet sipas përvojës dhe njohurive të stafit pedagogjik të Fakultetit të Shkencave Teknike, nevojave të tregut të punës si dhe mendimit të studentëve.

Sa u përket studimeve të ciklit të dytë, Fakulteti ka në dispozicion këto programe studimore:

- Inxhinieria ekonomike dhe menaxhment (studime njëvjeçare);
- Inxhinieri e Transportit dhe komunikacionit (studime njëvjeçare);
- Inxhinieri e Transportit dhe Komunikacionit (studime dyvjeçare);
- Automatikë (studime njëvjeçare);
- Automatikë (studime dyvjeçare);

Besoj që në të ardhmen, kuptohet me ndihmën dhe përvojën e stafit pedagogjik, nevojave të tregut të punës, do të punojmë në akreditimin e programeve të reja atraktive studimore.

2. Puna shkencoro-kërkimore dhe puna me projekte në Fakultet

Nisur nga fakti se shkenca është burim kryesor për identifikimin, ndërtimin dhe zhvillimin e njohurive, të diturive të reja, konkrete dhe të përgjithshme mendoj se një rëndësi të veçantë duhet ti kushtojmë edhe punës shkencoro-kërkimore. Veprimtaria kërkimoro-shkencore është i vetmi tregues për progresin e një institucioni të Arsimit të lartë, nëpërmjet të cilit do të përcaktohet vlerësimi (rejtingu) brenda shtetit por edhe në suaza ndërkombëtare. Parametrat kërkimoro-shkencore janë një formë e monitorimit të punës së stafit akademik.

Veprimtaria shkencoro-kërkimore e Fakultetit të Shkencave Teknike ka filluar dhe po zhvillohet me një rritëm në rritje që nga themelimi i Universitetit “Nënë Tereza” në Shkup. Në

pjesë e stafit pedagogjik tanimë kanë marrë pjesë në projekte të ndryshme shkencoro-kërkimore ndërkombëtare, gjithashtu janë pjesëmarrës në projekte hulumtuese ndërkombëtare-ERASMUS+, por njëkohësisht kanë publikuar edhe punime të pranueshme ndërkombëtarisht. Megjithatë besoj që stafi pedagogjik i Fakultetit të Shkencave teknike disponon me një potencial të madh të përvojave dhe njohurive të cilat mund të shfrytëzohen për veprimtari shkencoro-kërkimore. Prandaj si dekan i ardhshëm do të angazhohem që Fakulteti i shkencave Teknike, në fushën e vëprimitarë shkencore dhe kërkimore të sigurojë përparim edhe më të madh shkencor në nivel të vendit si dhe në atë ndërkombëtar.

Gjithashtu si dekan i ardhshëm do të përpiqem të ndihmoj dhe ta mirëkuptoj çdo koleg apo kolege që duhet të merr pjesë në ndonjë konferencë apo për ndonjë qëndrim studimor jashtë vendit, dhe do shikojmë që ditën e humbur ta zëvendësojë paraprakisht ose mësimi të mbulohet në mënyrën e duhur.

Sa i takon pjesës së botimeve, brenda mundësive të tij Fakulteti i Shkencave Teknike do të mbështesë çdo anëtar që ka nevojë për ndonjë libër, softuer ose paisje për të kryer ndonjë detyrë shkencore, si dhe do ti kushtojmë rëndësi botimeve të librave dhe do të bëj gjithçka që të përkrahen financiarisht nga Universiteti.

Në fund të kësaj pike si dekan i ardhshëm do të angazhohem që të arrihet një konkurrencë në mjedisin ndërkombëtar. Gjithashtu është e nevojshme dhe e rëndësishme që të vijojnë me nënshkrimin e marrëveshje me fakultete dhe universitete të tjera me renome ndërkombëtare e botërore kuptohet për bartjen dhe shkëmbimin e përvojave, zhvillimin e kurrikulave, mobilitetin e stafit akademik, etj.

3.Përfshirja e studentëve në aktivitete (njëherit duke bërë lidhjen mes fakulteteve dhe Universitetit)

Kuvendi studentor i Fakultetit të Shkencave Teknike është organ në të cilin anëtarë janë përfaqësuesit e studentëve. Kuvendi studentor nëpërmjet përfaqësuesve të saj të deleguar merr pjesë në Këshillin Mësimor Shkencor. Nga ana tjetër studentët janë pjesë përbërëse e Fakultetit të shkencave teknike. Nga këto arsye, do të inkurajohen të gjitha aktivitetet studentore që synojnë përfshirjen e plotë në profesionet e Fakultetit të shkencave teknike, me theks të veçantë në projektet kërkimore, ngjarjet edukative dhe aktivitete të tjera.

Si dekan i ardhshëm do të angazhohem që të rriten aktivitetet e kuvendit studentor. Bashkëpunimi me studentët do të promovohet mbi bazën e besimit të ndërsjellë. Gjithmonë do të respektoj mendimet dhe sugjerimet e studentëve, ndërsa bashkëpunim me profesorët duhet të synojë drejt qëllimit të përbashkët për arritjen e nivelit më të lartë të cilësisë së studimeve. Gjithashtu do të angazhohem që studentëve tanë tju siguroj klasa të përshtatshme, ku ata do të takohen periodikisht, do flasnin dhe komunikojnë, por gjithashtu do të mbështes të gjitha vendimet që do të kontribuojnë në përmirësimin e jetës studentore.

Unë do të angazhohem edhe për një mobilitet (lëvizje) më të madh të studentëve në programet ERASMUS+, CEEPUS dhe të ndryshme, me qëllim që të përmirësojnë njohuritë dhe përvojat e tyre në fushën e shkencave teknike.

Si deri më tani, edhe në të ardhmen do të angazhohem që studentët më të dalluar të përfshihen në procesin mësimor si demonstratorë si dhe në veprimtarinë kërkimore-shkencore të Fakultetit të Shkencave Teknike.

Për të mundësuar një system studimi sa më efikas, do të angazhohem për hapjen e laboratorëve të rinj, zgjerimin e kapaciteteve të bibliotekës, rritjen e fondit të librave në bibliotekë si dhe akses në faqet e ndryshme të bibliotekave ndërkombëtare.

Si dekan i ardhshëm do të angazhohem që sëpari në suaza të fakultetit , por edhe në bashkëpunim me Universitetin të organizohet lloj të ndryshme në gara dhe konkurse nga fusha e shkencave teknike, ku do të marrin pjesë studentët më të dalluar të drejtimeve përkatëse.

4.Marrëdhëniet me publikun dhe promovimi i fakultetit

Me qëllim të tërheqjes së studentëve të rinj, në bashkëpunim me zyrën për PR dhe organe të tjera të Universitetit, do të angazhohem në vazhdimin e aktiviteteve promovuese të Fakultetit të Shkencave Teknike dhe atë duke përdorur disa forma të ndryshme të promovimit:

- Ditët e hapura të fakultetit, gjatë të cilave do të prezentohen programet e studimit, ku do të përfshihen një pjesë e studentëve si dhe stafi akademik;
- Hartimi i planit dhe strategjisë për të bërë prezentimin e Fakultetit dhe programeve studimore në të gjitha shkollat e mesme;
- Prezentim online i programeve të studimit përmes platformës Google meet dhe të ngjashme;
- Shqyrtimi i mundësisë së zhvillimit të një plani dhe strategjie për tërheqjen e studentëve nga vendet fqinje dhe më gjerë.

Në bashkëpunim me organet e Universitetit do të angazhohem për ngritjen e një panairi karriere, në të cilën do të ftohen të marrin pjesë kompani të njohura, ku studentët do të kenë mundësi të mësojnë për mundësitë e punësimit, ndërsa në të njëjtën kohë mund të prezentojmë edhe Fakultetin.

Gjithashtu në kuadër të aktiviteteve promovuese të Fakultetit, do të përpiqem të krijoj një “broshurë korporative për Fakultetin” në të cilën do të prezentohet portfoli i Fakultetit të Shkencave Teknike.

Gjithashtu do të angazhohem të organizoj një konferencë vjetore donatorësh, në të cilën do të ftohen dhomat e tregtisë, komuniteti i biznesit, individë të përgjegjshëm shoqërorë, të cilët do të jenë të gatshëm të kuptojnë nevojën për tu përfshirë në procesin arsimor përmes filantropisë dhe përgjegjësisë sociale. Qëllimi do të jetë të mbështeten financiarisht studentët me të ardhura të ulëta financiare ose të ndihmohet një aktivitet kërkimor-shkencor.

Do të përpiqem të siguroj trajnime për stafin mësimdhënës në bashkëpunim dhe të mbështetura nga Ministria e Arsimit dhe Shkencës.

Në fund, dua të theksoj se si dekan i ardhshëm, do të përpiqem të ruaj kontaktet e studentëve të diplomuar, përmes krijimit të një rrjeti të quajtur ALUMNI. Nëpërmjet këtij rrjeti do të mundësohet lidhja e të gjitha gjeneratave të Fakultetit dhe do të arrihet një bashkëpunim i vazhdueshëm i përbashkët, i cili do të mbështetet në themele të forta dhe do të kontribuojë në zhvillimin si të anëtarëve poashtu edhe të vetë Fakultetit.

5. Aktivitete tjera shtesë

Fakulteti i shkencave teknike, ashtu si i gjithë arsimit i lartë, përballet me mungesë serioze të stafit të ri mësimor-shkencor, bashkëpunëtorët, si dhe punonjësit në shërbimin administrativ dhe personelin ndihmës teknik. Jam plotësisht i bindur se investimi në burime njerëzore është një investim kapital dhe mbetet një nga parakushtet bazë për realizimin me sukses të procesit arsimor dhe kërkimor-shkencor të Fakultetit të Shkencave Teknike.

Prandaj si dekan i ardhshëm do të angazhohem për një marrëdhënie proaktive në bashkëpunim me Universitetin, për të kërkuar mbështetje dhe ndihmë nga ministri përkatëse në rradhë të parë nga ajo e Arsimit dhe e Financave, me qëllim zgjidhje të këtyre problemeve.

Gjithashtu do të ndihmoj në përmirësimin e vazhdueshëm të kushteve të punës në ambientet e zyrave, përmirësimin e kushteve në klasa dhe laboratore si dhe rritjen e kapaciteteve të tyre.

Poashtu do të ndihmoj në përmirësimin dhe efikasitetin e funksionimit të shërbimit studentor, duke rritur kohën e shërbimit për studentët.

II. PËRFUNDIMI

Programi që paraqes për zgjedhjen e dekanit të Fakultetit të Shkencave Teknike është një pjesë e planifikimit dhe aktiviteteve që do të ndërmerren sëbashku me ekipin tim.

Si dekan i ardhshëm pa kursyer veten do të angazhohem në mbarëvajtjen e Fakultetit si dhe të të gjithë të punësuarve brenda saj. Vetëm në këtë mënyrë pra me një angazhim të madh dhe të përbashkët mendoj se do të mund të arrijmë drejt majave të suksesit...

Nëse Këshilli Mësimor-Shkencor i Fakultetit të Shkencave Teknike e mbështet këtë program dhe më zgjedh mua si dekan, unë jap fjalën se do ta kryej detyrën me ndershmëri, ndërgjegje, përgjegjësi dhe vetëm në interes të Fakultetit të Shkencave Teknike.

Kandidati për dekan

Assoc. Prof. Dr. Neritan Turkeshi

Shkup, 15.11.2022

Содржина:

I.	ВОВЕД	27
1.	Континуитет на образовниот процес (организација и унапредување на наставата)	28
1.1.	Размислување за активни студиски програми на факултетот и предлози за нови студиски програми	29
2.	Улогата на научно-истражувачка работа на факултетот и важноста на работа со проекти	30
3.	Вклучување на студентите во активности (поврзаност помеѓу факултетот и универзитетот, и дополнителни активности меѓу факултетите)	30
4.	Односи со јавноста и промовирање на факултетот	31
5.	Други дополнителни активности	32
II.	ЗАКЛУЧОК	33

Кандидат за декан: Вонр.Проф. д-р Неритан Туркеши
Факултет за технички науки

Врз основа на член 115 од Законот за високо образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/18), и согласно член 238, став 6 од Статутот на Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје, кандидатот **Вонр. Проф. Д-р Неритан Туркеши** ја предлага следната:

**Програма за работа на деканот на Факултетот за технички науки при
Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје, за мандатниот период 2025 – 2025 година**

I.ВОВЕД

Улогата и важноста на функцијата Декан на Факултетот за технички науки при Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје, е почесна и престижна функција за чие извршување е потребна висока совест и одговорност, темелна работа и посветеност кон развојот и унапредувањето на дејностите на Факултетот како и професионализам при извршувањето на работните обврски.

Исто така функцијата декан претставува можност за координација и управување на комплексен систем, кој е заснован на принципите на добра академска соработка со сите вработени на Факултетот. Успехот на работата на деканот е можен само преку заедничка, транспарентна одговорна, чесна и искрена соработка и придонес од страна на сите вработени од Факултетот.

Основните начела што ќе ги следам како декан ќе бидат насочени кон особена почит на секој вработен кој има креативни идеи, размислувања и визија за развој. Воведувањето на квалитетна настава, заснована на научни сознанија, развој на науката и применливост на знаењето, зголемување на соработката и интерактивна комуникација помеѓу наставниците и студентите, се дел од задачите и активностите на кои ќе работам интензивно во мандатниот период. Исто така со цел развивање на наставата и научно-истражувачката дејност на Факултетот за Технички науки посебен акцент ќе биде ставен на следните приоритетни цели:

- ❖ Континуитет на образовниот процес, преку унапредување на сите сегменти кои се одлика на една високо образовна институција;
- ❖ Осовременување, продлабочување и интернационализација на научно-истражувачката дејност;
- ❖ Доопремување, осовременување и проширување на капацитетите на просториите за настава и лабораториите;
- ❖ Грижа за студентите и нивна вклученост во сите нивоа од дејностите на Факултетот за технички науки.

Се надевам дека со реализација на оваа програма нашиот Факултет во блиска иднина ќе стане препознатлив бренд во општеството, каде ќе се запишуваат студенти од сите националности, како од нашата држава така и од странство.

1. Континуитет на образовниот процес (Организација и унапредување на наставата)

Мисијата и целта на која е основан Факултетот за технички науки при Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје, е да овозможи едукација базирана на научни и стручни достигнувања од областа на техничките науки.

Како иден декан ќе се залагам за унапредување на основната дејност на Факултетот за која е основан како високо образовна институција, а тоа е да образува да овозможи стекнување на практични вештини и знаења, со кои идните инженери на факултетот за технички науки, ќе се профилираат и ќе бидат способни да решаваат прашања од оваа област. Нашите дипломирани кадри ќе мора да бидат оспособени за анализа и способност за решавање на проблеми, практична примена на теоретско знаење, прилагодување кон новонастанати состојби, квалитет, независност, способност за работа во тим, способност за комуникација за развиени добри меѓучовечки односи, како и поседување на култура и социјална свест.

За унапредувањето на наставата, од најголемо значење е предметите да бидат распределени според стручноста и компетентноста на сите членови на академскиот кадар на Факултетот. Исто така, ќе настојувам наставата да биде пропорционално распределена меѓу сите членови, така што сите ќе имаат приближно ист број на часови. Ќе настојувам да се ангажира нов дополнителен кадар кој ќе ги зајакнат капацитетите на Факултетот, и на тој начин ќе можеме успешно да ги покриеме сите наставни програми. Обезбедување на нови училници и лаборатории ќе бидат исто така приоритет. Обезбедување на книги, соодветни за предметите ќе биде исто така од голема важност за Факултетот.

Во мандатниот период како иден декан ќе се залагам наставата да се насочи повеќе кон примена на резултатите од учењето кои мора да создадат компетенции што ќе обезбедат функционално знаење засновано на најновите научни достигнувања. Овие цели може да се постигнат само со промени во наставниот процес и негова реформа во правец на учење преку решавање на проблеми, како и одвивање на настава преку вклучување на студентите во истражувачкиот процес. Ќе се залагам концептот за наставата да се промени, во кој професорите треба да ги научат нашите студенти како да научат, како да истражуваат и да размислуваат за примена на знаењето.

Затоа како иден декан ќе се залагам наставниот процес на Факултетот за технички науки да биде базиран на холистички пристап за студентите, кои по дипломирањето ќе имаат способност да применуваат вештини, да идентификуваат проблеми и да понудат решенија за истите. Но исто така, нашите студенти треба да ги научиме да преземат одговорност за сопственото учење и да можат да научат од стекнатото искуство, како и да демонстрираат способност да разберат различни перспективи. Сето ова ќе се залагам сето ова ќе биде овозможено со примена на различни форми во наставата, како што се менторски начин на учење, интерактивни работилници со студенти, учење од најнови публикувани истражувања, семинарски работи и сл., кои треба да бидат задолжителна компонента на секој предмет, одделно.

Поканети гости професори, визитинг наставници и стручни лица од практиката, можат значително да придонесат за воспоставување на квалитетна настава.

Ќе се залагам за што поголема мобилност на нашите студенти и наставно-научниот кадар на ERASMUS+, CEEPUS, COST акциите и сл., со цел повратна имплементација на стекнатите знаења и искуства во наставниот процес на Факултетот за технички науки.

Должностите на секој универзитетски професор, за кои ќе се залагам како иден декан, е да се стреми да постигне и пренесе високо ниво на знаење од сопствениот предмет, да обезбеди точност, прецизност, репрезентативност на содржината на наставната програма и истата да ја спроведува во целост онака како е дадена на студентите, да придонесува кон интелектуалниот развој на студентите преку асистирање во решавањето на комплексни прашања од областа на техничките науки.

Многу е важно да се постигне прецизна и веродостојна евалуација на знаењата на студентите за успехот на нивната работа, која треба да биде отворена, објективна и навремена, преку највисока транспарентност и јавност при спроведување на испитите, како и објективност при оценувањето.

1.1.Размислување за активни студиски програми на Факултетот и предлози за нови студиски програми

Секоја година бројот на студенти кои се запишуваат на додипломски студии на Факултетот за технички науки е во постојан пораст. Овој број значително се зголеми и достигна над 200 запишани студенти во академската година 2022/2023. Ова се должи, пред сè на промотивните активности на Факултетот, реакредитацијата на четиригодишните студиски програми **Применета економија и претприемништво, Индустриски менаџмент, Инженерство за заштита на животна средина и насоката Безбедност при работа**, за која студентите пројавија голем интерес.

Затоа главниот акцент треба да се насочи кон подобрување на наставата, кое може да се постигне преку зголемување на капацитетот на предавалните и лабораториите, купување на соодветна литература за наставата, набавка на софтвер неопходен за наставата, набавка на хардверска опрема, како и вработување на наставен и соработнички кадар.

Исто така во 2023 година, потребно е да се направи реакредитација на четиригодишна студиска програма **Царина, шпедиција и осигурување**, (240 кредити) каде ќе се изврши ажурирање (промена до 30 %) на наставните предмети на оваа студиска програма, при што со воведување на нови предмети и ажурирање на силабусите на постојните предмети, ќе бидат воведени најактуелните области од техничките науки. Ваквото ажурирање на наставните предмети ќе се направи според искуството и знаењето на наставниот кадар на Факултетот за технички науки, потребите на пазарот на трудот, како и мислењето на студентите.

Во однос на магистерските студии, Факултетот располага со следните студиски програми:

- Економско инженерство и менаџмент (едногодишни студии)
- Сообраќајно транспортно инженерство (двегодишни студии)
- Сообраќајно транспортно инженерство (едногодишни студии)
- Автоматика (едногодишни студии)
- Автоматика (двегодишни студии)

Верувам дека во иднина со поддршка и земајќи ги во предвид искуството и знаењето на наставниот кадар како и потребите на пазарот на трудот, ќе работиме на акредитација на нови атрактивни студиски програми.

2. Улогата на Научно - истражувачка работа и важноста на работи со проекти (на Факултетот)

Тргувајќи од фактот дека науката е главен извор за идентификација, изградба и развој на знаењата, новите и општите знаења мислам дека посебно значење треба да се даде на научно-истражувачката работа. Научно-истражувачката дејност е единствениот применлив показател за прогресот на една високо образовна институција, преку која се одредува рејтингот во рамките на државата и пошироко, на меѓународен план. Научно-истражувачките параметри се една од формите за следење на работата на наставниот кадар, но тие се метрика што не го одразува целосно квалитетот на самото истражување.

Научно-истражувачката дејност на Факултетот за технички науки се одвива уште од самото основање на Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје. Дел од наставниот кадар на Факултетот за технички науки веќе учествува на меѓународни научно истражувачки проекти (ERASMUS+), и воедно има објавено неколку трудови во списанија со фактор на влијание. Затоа, како иден декан, ќе се залагам Факултетот за технички науки, во полето на научно- истражувачката дејност, да обезбеди уште поголем научен напредок и поголема видливост на домашен и меѓународен план.

Исто така, како иден декан, ќе се залагам да се излезе во пресрет на секој член кој ќе има потреба од отсуство од работа, поради посета на некоја конференција или некој студиски престој во странство. Секако, наставата во тој случај треба да покриена на соодветен начин.

Во рамките на своите можности, Факултетот ќе го поддржи секој член кој има потреба од некоја книга, софтвер, или хардвер за извршување на некоја научна задача. Воедно, како иден декан ќе се залагам истото ова да биде поддржано и финансиски од страна на Универзитетот.

На крај од оваа точка како иден декан ќе се залагам да се постигне конкурентност во меѓународното опкружување. Исто така, неопходно и вазжно е да се продолжи со потпишување на договори за соработка со други факултети и универзитети со меѓународно и светско реноме за размена на искуства, развој на наставни заеднички програми, мобилност на академскиот кадар, и др.

3. Вклучување на студентите во активности (поврзаност помеѓу Факултетот и Универзитетот и дополнителни активности помеѓу факултетите)

Факултетското студентско собрание на Факултетот за технички науки е тело во кое членуваат претставници на студентите. Факултетското студентско собрание преку свои делегирани претставници во Наставно-научниот совет на Факултетот за технички науки учествува во работата на органите и телата на Факултетот. Од друга страна студентите се интегрален дел од Факултетот за технички науки. Од тие причини, ќе се поттикнуваат сите активности на студентите насочени кон целосно вклучување во дејностите на Факултетот

за технички науки, со посебен акцент на научно- истражувачките проекти, едукативните настани и други активности.

Како иден декан, ќе се залажам да се зголемат активностите на студентското собрание. Соработката со студентите ќе биде унапредена врз основа на взаемна доверба. Секојпат ќе ги почитувам мислењата и предлозите на студентите, а соработката со наставниците, мора да биде насочена кон заедничката цел за постигнување на највисоко ниво на квалитет на студии. Ќе се залажам на нашите студенти да им се обезбедат соодветни простории, во кои, тие периодично ќе се среќаваат, ќе заседаваат и ќе комуницираат, а ќе бидат поддржани сите решенија кои придонесуваат кон подобрување на студентскиот живот на Факултетот.

Ќе се залагам за што поголема мобилност на нашите студенти на програмите ERASMUS+, SEEPLUS, и сл., со цел да ги подобрат нивните знаења и искуства од областа на техничките науки.

Исто така, како и до сега, ќе се залагам најдобрите студенти да бидат вклучени во наставниот процес како демонстратори и во научно-истражувачката дејност на Факултетот за технички науки.

Со цел да се овозможи поефикасен систем на студирање, ќе се залагам за отворање на нови лаборатории, проширување на капацитетот на читалната со библиотеката, зголемување на библиотечниот фонд на книги и пристап до веб страни на меѓународни библиотеки.

Како иден декан, ќе се залажам од страна на Факултетот, а со поддршка на Универзитетот, како и во соработка со различни институции и фирми, да се организира некој вид натпревар во студиските програми на применета економија, царина, мекатроника и развој на веб апликации, каде учество ќе земат најдобрите студенти од Факултетот за технички науки, како и студенти од други образовни институции од земјата и странство.

4.Односи со јавност и промовирање на факултетот

Со цел да се привлечат нови студенти, како иден декан, во соработка со телата и органите на Универзитетот, ќе се залагам да се продолжи со промотивните активности на Факултетот за технички науки, во следните форми:

- ❖ Отворени денови на Факултетот, на кој ќе се изврши презентација на студиските програми, во која ќе бидат вклучени и студентите и наставниот кадар;
- ❖ Разработување на план и стратегија за да се направи презентација на Факултетот и студиските програми во сите средните училишта;
- ❖ Онлајн презентација на студиските програми на Факултетот преку платформата Google meet и слично;
- ❖ Разгледување на можноста за разработување на план за привлекување на студенти од соседните земји и пошироко.

Во соработка со телата и органите на универзитетот ќе се залажам да се формира саем на кариера, на кој ќе бидат поканети да земат учество реномирани фирми од областа на техничките наука но и други студиски програми кој се дел од техничкиот факултет, каде студентите ќе имаат можност да се запознаат со можностите за вработување, а

истовремено ќе се изврши промоција на Факултетот. Како дел од промотивните активности на Факултетот, ќе настојувам да се изработи корпоративна брошура за Факултетот, во која ќе биде претставено портфолиото на Факултетот за технички науки.

Исто така ќе се залажам за да се организира годишна донаторска конференција, на која што ќе бидат поканети стопанските комори, бизнис заедницата, општествено одговорни индивидуи кои ќе бидат подготвени да ја препознаат потребата од вклучување во образовниот процес преку филантропија и општествена одговорност. Целта е финансиски да се поддржат студенти со социјално ранливи категории, или да се финансира некој научен труд, или некоја научно-истражувачка дејност.

Ќе настојувам да се обезбеди обука за наставниот кадар и студентите за новите медиуми и јавност преку проект на Министерството за образование и наука.

На крај, да истакнам дека како иден декан, ќе се залажам да се одржат контактите на дипломираните студенти, преку формирање на таканаречена Алумни мрежа. Преку оваа мрежа, ќе се овозможи поврзување на сите генерации на Факултетот, и ќе се овозможи остварување на заедничка континуирана соработка, која ќе почива на цврсти темели и ќе придонесе за развој како на членовите, така и на самиот Факултет.

5. Други дополнителни активности

Факултетот за технички науки, како и целото високо образование, се соочува со сериозен недостаток на млад наставно-научен кадар, соработнички кадар, како и вработени во административната служба и технички

персонал. Цврсто сум убеден дека вложувањата во човечки ресурси е капитална инвестиција и е еден од основните предуслови за успешно реализирање на образовниот и научно -истражувачкиот процес на Факултетот за технички науки.

Затоа како иден декан, ќе се залажам за проактивен однос, во соработка со Универзитетот, да се бара поддршка од структурите на ресорните министерства, пред сè образование и финансии, со цел да се надмине овој проблем.

Исто така ќе се залагам за континуирано подобрување на условите за работа во кабинетскиот простор, подобрување на условите за работа во предавалните и лабораториите, како и зголемување на нивниот капацитет. Потоа ќе се залагам и за подобрување на ефикасноста во работењето на студентската служба, во насока на обезбедување квалитетна услуга на студентите, преку подобрување на времето на одговор на бараната услуга од страна на студентите.

II.ЗАКЛУЧОК

Програмата која ја доставувам за избор за декан на Факултетот за технички науки, е само дел од планирањата и активностите кои ќе ги преземам заедно со мојот тим.

Како иден декан, безрезервно ќе се залагам за благостојбата на Факултетот и сите вработени во него. Само на тој начин, со големо заедничко залагање на сите нас и покрај многуте, воглавно неповолни, објективни и субјективни фактори кои несомнено ќе влијаат врз условите за работа, ќе се постигнат резултати достоини за почит.

Доколку Наставно-научниот совет на Факултетот за технички науки ја поддржи оваа програма, и ме избере за декан, функцијата ќе ја извршувам чесно, совесно, одговорно и единствено во интерес на Факултетот за технички науки.

Кандидат за декан

Вонр. Проф. д-р Неритан Туркеши

Скопје, 15.11.2022

**УНИВЕРЗИТЕТ „МАЈКА ТЕРЕЗА“ ВО СКОПЈЕ
UNIVERSITETI “NËNË TEREZA” NË SHKUP
ФАКУЛТЕТ ЗА ТЕХНОЛОШКИ НАУКИ
ФАКУЛТЕТИ I SHKENCAVE TEKNOLOGJIKE**

**Програма ЗА РАБОТА И РАЗВОЈ
на Факултетот за технолошки науки
при Универзитетот „МАЈКА ТЕРЕЗА“ во Скопје
(2022-2025 година)**

**Programi për PUNË DHE ZHVILLIMI të Fakultetit të
Shkencave Teknologjike pranë Universitetit “NËNË
TEREZA” në Shkup
(2022-2025)**

*Вонр. проф. д-р Сани Демири / Prof. inor. dr. Sani Demiri,
Факултет за технолошки науки / Fakulteti i Shkencave Teknologjike*

**Скопје, 2022 година
Shkup, 2022**

Содржина:

Вовед.....	36
Мотивација	37
Визија	38
Структури, процеси и процедури.....	39
А) Цели и организација на Факултетот за технолошки науки при Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје	39
Б) Академски активности, студиски програми, студии и професионални компетенции	41
В) Настава, учење и истражување	41
Г) Управување и квалитет	42
Д) Обука и развој на кадарот на Факултетот за технолошки науки.....	43
Ѓ) Е-комуникација и соработка	43
Е) Цели во соработка помеѓу Универзитетот и бизнис заедницата	43
Ж) Промоција на Факултетот за технолошки науки.....	44

Вовед

Факултетот за технолошки науки е еден од петте факултети на Универзитетот „Мајка Тереза“ (УМТ) кој Универзитет е основан со закон од 24.12.2015 година. Со тоа се овозможи и отворање на нови студиски програми. На почетокот Факултетот за технолошки науки имаше само две студиски програми, Прехранбена технологија и Инженерство на материјали и нанотехнологији, за да во 2018 се акредитираат и студиските програми Текстил, дизајн и моделирање и Агроинженерство. Денес, во 2022, Факултетот за технолошки науки брои 4 студиски програми од прв циклус и тоа Прехранбена технологија, Текстил, дизајн и моделирање, Дизајн на хемиски производи и процеси и Биохемиско инженерство. На втор циклус се студиските програми, Прехранбена технологија, Хемиско инженерство, Нутриционизам и диететика и Текстил, дизајн и моделирање, сите едногодишни со 60 ЕКТС, додека додипломските студии се четиригодишни, со 8 семестри и 240 ЕКТС. Факултетот за технолошки науки континуирано се осовременува и кадрите што излегуваат од факултетот се висококвалификувани стручни лица кои можат да бидат конкурентни на пазарот на трудот. Факултетот за технолошки науки сам по себе и како составен дел од Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје е средина за промоција на вистински образовни и научни вредности, како еден центар кој произведува кадри кои ќе го движат општеството и нацијата напред. Универзитетот и Факултетот функционираат во согласност со највисоките меѓународни стандарди, носејќи квалитет и студенти подготвени да ги задоволат не само потребите на пазарот на трудот во Република Северна Македонија, туку и пошироко.

МОТИВАЦИЈА

Д-р Сани Демири, вонреден професор на Факултетот за технолошки науки при Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје е со повеќедецениско искуство во академскиот, научниот, наставно-образовниот процес и исто така поседува менаџерски способности кои (ги докажа во претходниот, целосно и успешно реализиран тригодишен мандат) на функцијата декан на Факултетот за технолошки науки. Во овој контекст, не само што процесот на наставата и истражување е проактивен процес за да се обезбеди долгорочна компатибилност во универзитетскиот живот, туку и учеството во процесот на управувањето со единиците на високообразовните институции е интересен предизвик и создава можности за развој на конкуренцијата во високообразовната дејност.

Мотивиран од ова, јас како потенцијален кандидат за декан на Факултетот за технолошки науки при Универзитетот „Мајка Тереза“, ќе ги комбинирам професионалните авторитети и компетентност за да ги имам посакуваните резултати при управувањето со Факултетот за технолошки науки при УМТ. Широка, отворена соработка и заедничката посветеност на сите СТРУКТУРИ на студиските насоки на Факултетот за технолошки науки на УМТ, студентите, наставниот и ненаставниот кадар ќе бидат мое начело во раководењето.

ВИЗИЈА

На самиот Факултет за технолошки науки владее позитивна клима за извонредни национални, регионални и меѓународни соработки како еден центар на знаење, креиран од компетентни професионалци кои истовремено се развиваат како во наставно-научната, така и во научно-истражувачката работа. Мисијата на Факултетот за технолошки науки при УМТ налага како институција да служи за создавање на генерации со квалитетно образование, истражување и иновативни вештини, со академски и професионални компетенции од областа на хемијата, биохемијата, текстилот и технолошките науки, кои во овој момент се значително атрактивни на пазарот на трудот во РСМ и ЕУ.

Визијата и мисијата на Факултетот за технолошки науки при УМТ во Скопје е да одговори на потребите на општеството ЗА пополнување на празнината во областа на високото образование. Во овој контекст, мисијата на Факултетот за технолошки науки при УМТ како институција е во чекор со надградување на образованието во нагорна линија и континуирана посветеност за развојот во наставно-образовната, научно-истражувачката и апликативната цел.

Во исполнување на оваа визија, главните насоки или цели на воспитно-образовните и наставните и научните активности на Факултетот за технолошки науки се:

- Факултетот за технолошки науки при УМТ да дејствува како центар за развој и висока професионализација на современите сродни факултети во земјата и во странство како на додипломски, така и на магистерски студии.
- Факултетот за технолошки науки при УМТ да биде посветен и отворен за сите студенти врз основа на еднаквост и заслуги.
- Да се развие критичко и креативно размислување со цел студентите да придонесат за развој на економскиот еко систем во РСМ.
- Динамиката на економскиот развој, стапките на раст на бројот и големината на бизнисите, како и растот да биде врз основа на соодветни студиски програми.
- да се зајакнува професионалната и академска етика

Мора да бидеме свесни дека во услови на нелојална конкуренција во високото образование стратегиите за дејствување во УМТ мора да бидат во чекор со дефинирањето на развојната стратегија на Универзитетот „МАЈКА ТЕРЕЗА“ во Скопје, во областа на интеграцијата, димензионирањето и соработката на универзитетот и во чекор со научно-техничките и технолошките процеси како рамка за планирање на развојот на Факултетот за технолошки науки при Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје. Меѓутоа, сложеноста и мултидимензионалноста на економските и социјалните промени во Северна Македонија исто така помалку или повеќе, директно или индиректно се рефлектираат и врз високообразовната дејност.

СТРУКТУРИ, ПРОЦЕСИ И ПРОЦЕДУРИ

Потребно е да се размислува континуирано за афирмацијата на Факултетот за технолошки науки при Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје и тоа со објавување на резултатите во научни списанија и зајакнување на меѓународните научни мрежи. Истовремено, паралелно, Факултетот за технолошки науки се грижи за:

- Тимска работа ТИМ,
- Меѓусебна почит,
- ДИСКУСИЈА за проблеми,
- Мотивација,
- Еднакви можности за сите,
- Афирмација на квалитетот на наставата,
- Кредибилитет

Мојата програма за потенцијален декан на Факултетот за технолошки науки при УМТ ќе ја фокусирам на овие главни столбови на мојата посветеност: Организациониот дел, програмскиот дел, меѓуинституционалната комуникација, обука и развој на кадарот.

А) ЦЕЛИ И ОРГАНИЗАЦИЈА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ТЕХНОЛОШКИ НАУКИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТОТ „МАЈКА ТЕРЕЗА“ ВО СКОПЈЕ

Планот за организацијата е со следните карактеристики

Планирајќи стратешки организациони цели овозможуваме да се фокусираме и во иднината, а не само во сегашноста, планирајќи можеме да одговориме на следните прашања

- Каде СМЕ ние сега? (Рејтинг)
- Каде ние сакаме да бидеме (Празнината / иднина)
- Мотив да се надомести празнината (Стратешки план)
- Систем на евалуација до НАПРЕДОК (Карта со резултати)

Моделот на стратешко планирање што ќе го имплементираме на Факултетот за технолошки науки при УМТ е прикажан на следната илустрација ги вклучува елементите: Каде сме ние, Каде да одиме? Како ќе стигнеме таму и како ќе постапиме?

Слика 1 Модел на стратешко планирање на Факултетот за технолошки науки при Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје

Каде сме ние

Каде ние сакаме да бидеме

ВОЛЈА до крајната цел таму?

Добрата практика на стратешко планирање на Факултетот за технолошки науки при УМТ ќе продолжи, и дополнително ќе се зајакнува со целокупните капацитети на Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје. За да се постигне ова, ќе биде неопходно да се изгради нова парадигма, која ќе интегрира функции за управување со академската активност. Ова ќе започне со давање на добар пример за целосна реализација на поставените цели од новиот декан и неговиот менаџерски тим, како и од раководителите на катедрите. На овој начин целата заедница, вклучително и администрацијата, ќе се трансформира во директен градител за оценување на работата и напредокот на Факултетот за технолошки науки при УМТ.

Како декан особено значење имаат одлучувачките активности. Во многу ситуации ќе се претставам како претприемач. Во оваа улога, деканот иницира проекти, идентификува нови идеи, ги делегира идеите на другите итн. Како Декан ќе се справувам и со конфликти. Во оваа улога ќе се занимавам со решавање на разни конфликти кои може да постојат меѓу вработените во Факултетот, на различни нивоа. Во оваа улога, деканот прави правилна распределба на човечките и материјалните ресурси меѓу одделенијата.

Исто така, како декан главниот фокус ќе ми биде насочен кон следните цели:

- 🌀 Ќе ја креирам наставно-научната работна средина на Факултетот за технолошки науки при УМТ, оваа работа нема да се направи преку амбициозни индивидуални цели, туку преку охрабрување и опсежна соработка меѓу академскиот кадар.
- 🌀 Ќе се трудам да ја унапредувам научната мисла и секогаш кога ќе ми се даде можност

ќе се залагам за опремување на лабораториските капацитети со инструменти и опрема, ќе го зголемувам библиотечниот фонд и ќе се трудам наставниот кадар да може да напредува во науката

- Усогласување, синхронизација и иновативни програми и наставна содржина со што ќе се зајакнува наставно-образовниот процес
- Промоција на ПЛАНОВИ и наставни програми и студиски програми
- Применета наука
- Континуирана дигитална поддршка

Теоретската и практичната обука на студентите е важна во рамките на Факултетот за технолошки науки при Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје. Нашата цел фундаментално ќе биде зголемувањето на квалитетот. Во оваа рамка, секој елемент од лекцијата ќе биде обработен во форма на предавања, семинари, практична работа во лаборатории, проекти курсеви, теренска настава.

Важна е и практичната обука на студентите надвор од универзитетот. Тоа ќе се овозможи со зајакнување на капацитетите за меѓународна соработка и размена на студенти и можност студентите да добијат стипендии.

Б) АКАДЕМСКИ АКТИВНОСТИ, СТУДИСКИ ПРОГРАМИ, СТУДИИ И ПРОФЕСИОНАЛНИ КОМПЕТЕНЦИИ

Фокусот на наставата ќе биде кон следните важни цели:

- Ажурирање на литературата
- Понатамошно унапредување на наставата и учењето преку имплементација на техники и современи методи во училницата.
- Поттик за креативност во наставата
- Организација и учество на научни манифестации поттик и учество на културни активности

В) НАСТАВА, УЧЕЊЕ И ИСТРАЖУВАЊЕ

- Инфраструктура во НАСТАВАТА
- Уреди за дигитализација на наставниот процес, табли, проектори, нагледни материјали
- Подготовка, апликација и развој на проекти

Објавувањето на научната дејност на нашиот академски кадар има посебно место за развој на целиот академски кадар и општо за квалитетот не само на Факултетот за технолошки науки, туку и на Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје.

Г) УПРАВУВАЊЕ И КВАЛИТЕТ

Во рамките на УМТ е формирана канцеларија за обезбедување квалитет чија задача е обезбедување квалитет и управување со квалитетот. Како потенцијален декан ќе се фокусирам на следното:

- 🌀 Унапредување на наставата
- 🌀 Научно-истражувачката дејност да се унапреди
- 🌀 Да се зголеми обуката на академскиот кадар

Од резултатите од самоевалуацијата ќе се добие една слика за наставниот процес која може да се подобрува со дискусија и со правење на SWOT анализа. Самопроценката и насочувањето на подобрување на затекнатите слабости ќе овозможи добра клима за унапредување и за постигнување на планираните цели.

Услови на студентите

Зајакнување и конкретизирање на активностите за блиско и секојдневно партнерство со студентите. Студентите се причината и целта на нашата работа на Факултетот за технолошки науки при Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје. Исто така, поддршка и помагање на студентите ќе биде секогаш присутна.

Важна улога може да игра подучувањето каде „студентот е во центарот или фокусот“. Примената на учење и настава насочена кон студентот овозможува почитување на различностите на студентите и почитување на нивните потреби преку овозможување поголема флексибилност на нивните патеки до учењето и постигнувањето на знаењето.

Стандардот на студентите е голем предизвик за образовните политики на секоја земја. Освен социо-економската компонента на студијата, исто така го опфаќа студентскиот активизам, културата, спортот и поширок социјален ангажман. Во оваа насока, Факултетот за технолошки науки во рамки на УМТ ќе се ангажира за подобрување на стандардот. Во оваа смисла, нашиот универзитет треба во следниот период (покрај постоечките ресурси на стипендии) да овозможи пронаоѓање на средства (од различни извори) за стипендирање студенти од посебни социјални категории.

Посебен акцент од страна на студентите ќе се даде на зголемената вклученост на студентите во проектното- истражување спроведено на Факултетот за технолошки науки при УМТ. На овој начин, придобивките се повеќеслојни. Од еден страна, можности за напредување на студентите заинтересирани за истражување како и нивната можност за тоа да добиваат определена финансиска компензација, се разбира онаму каде што е можно и предвидено со постоечкото законодавството.

Организација на библиотека (онлајн и физички) за користење на достапна литература

Светската литература овозможува студентите да бидат секогаш во тек со најновите откритија, со следење на научната мисла, затоа е од особена важност библиотечниот фонд да се ажурира, да се дополнува и да постои или во хартиена или во електронска форма достапна за студентите.

Алумни МРЕЖИ

Со создавање на алумни мрежи не само што се гради мост меѓу високообразовниот и индустрискиот сектор, туку се создава мрежа на професионалци од определена област.

Д) ОБУКА И РАЗВОЈ НА КАДАРОТ НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ТЕХНОЛОШКИ НАУКИ

На Факултетот за технолошки науки при Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје како потенцијален декан ќе се трудам секој член на академската заедница да има можност да ги зајакне сопствените капацитети, да се усовршува и да се унапредува во научно-истражувачката дејност.

Ѓ) Е-КОМУНИКАЦИЈА И СОРАБОТКА

Цели во комуникација и соработка

- Ориентација кон меѓуинституционална соработка која ќе ги зајакне врските на научните институции и едукативни капацитети.
- Продолжување на комуникација и на директни контакти на национално, регионално и меѓународно ниво, освојувајќи нови хоризонти со меѓусебна размена на знаења, човечки ресурси, инфраструктурни капацитети.
- Внатрешна и надворешна техничко-научна соработка во размената и прометот на книги, списанија и публикации кои се користат во фундаменталните научни истражувања.
- Свесни за важната вредност на образованието и квалификацијата на стручниот кадар ја охрабруваме соработката со сите универзитети во светот каде што нашите студенти можат да го продолжат образованието, научните погледи и да ги развијат своите вештини и да се стекнат со нови знаења.
- Меѓународната соработка е една од основните компоненти на развојот на Факултетот за технолошки науки при Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје со што се градат меѓусебните релации кои ќе овозможат зацврстување на научните капацитети како во земјата, така и во странство.
- Ќе аплицираме за повеќе акции во COST, CEPUS, како и програми каде има простор за високото образование како што се ИПА програмите итн.

Е) ЦЕЛИ ВО СОРАБОТКА ПОМЕЃУ УНИВЕРЗИТЕТОТ И БИЗНИС ЗАЕДНИЦАТА

Од особена важност е соработка на високообразовната институција со индустриските капацитети и развивање на можностите за соработка, а при тоа клучни фактори се,

Пренос на знаење – вклучува интерактивни активности кои вклучуваат формални лични интеракции и неформално, кооперативно образование, развој и размена на наставни програми.

Поддршка за истражување – вклучува финансиска поддршка и користење на опрема во лабораториите, стипендии за студенти или поддршка на проекти на различни теми.

Трансфер на технологија – интерактивни настани кои се од важност за Факултетот за технолошки науки, за неговото унапредување како и во рамките на УМТ, исто така за самопромовирање на капацитетите со можност истите да се подобрат и да стане уште попрепознатливи по својата работа.

Ж) ПРОМОЦИЈА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ТЕХНОЛОШКИ НАУКИ

Промовирањето на Факултетот за технолошки науки при Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје е од особено значење поради промовирање на наставно-образовните и научно-истражувачките капацитетит на Факултетот, зголемување на потенцијалните студенти на прв и на втор циклус, развој на предавањата, организирање на „Отворени денови“, посети на средни училишта во текот на целата година, организирање на настани каде студентите ќе бидат директно или индиректно вклучени во самата активност.

**УНИВЕРЗИТЕТ „МАЈКА ТЕРЕЗА“ ВО СКОПЈЕ
UNIVERSITETI “NËNË TEREZA” NË SHKUP
ФАКУЛТЕТ ЗА СОЦИЈАЛНИ НАУКИ
FAKULTETI I SHKENCAVE SOCIALE**

ПРОГРАМА

**за работа на Декан во период од 2022-2025 година во
Факултет за социјални науки при Универзитетот “Мајка
Тереза“ во Скопје Скопје,**

PROGRAMI

**për punë i Dekanit në periudhën 2022-2025 në Fakultetin e
Shkencave Sociale pranë Universitetit “Nënë Tereza” në
Shkup.**

Кандидат / Kandidat:

Проф. д-р Сунај Раими / Prof. dr. Sunaj Raimi

Скопје, Ноември 2022

Shkup, Nëntor 2022

Кандидат за Декан: Проф. Д-р. Сунај Раими
Факултет: Социјални науки

Врз основа на член 114 од Законот за високо образование (сл. Весник 82/18) и согласно член 238 од Статутот на Универзитетот “Мајка Тереза“ Скопје јас како кандидат за Декан ја предлагам следната Програма за работа на Деканот на Факултетот за Социјални науки при Универзитетот “Мајка Тереза“ во Скопје, во мандатниот период од 3 години од 2022 до 2025 година.

Базирајќи се на вредностите и улогата на Факултетот за Социјални науки за развојот и благосостојбата на нашето општество и пошироко, сакам да потврдам дека сум подготвен сериозно да се посветам за суштински развој на ФСН и на УМТ воопшто. Врз основа на ова умисла, мојата програма ќе стреми кон систематско унапредување на Факултетот за Социјални науки, во согласност со Законот за високо образование на РСМ и Статутот на Универзитетот “Мајка Тереза” во Скопје. Меѓу другото, мојата обврска ќе се состои во унапредување на овој Факултет, во синкрон со другите компетентни органи на УМТ, како и на спроведување на просперитетните реформи на овој Факултет, во согласност со Болоњската декларација и на другите правни акти од сферата на високото образование. Сите овие наши академски стремежи ќе се базираат на една колегијална-консултативна работа со целокупниот академски стаф на Факултетот за социјални науки, како и на коректна и конструктивна соработка со сите органи на Ректоратот на Универзитетот “Мајка Тереза” во Скопје. Лично, и како Професор или како иден Декан, ќе се залагам за целосна реализација на основната мисија на нашиот Факултет, која инаку се состои во пренесување на знаења, вештини и умешности за научни истражување, но и на практично спроведување на овие интелектуални капацитети како општи шрободивки во нашето секојдневно живеење. Факултетот за Социјални науки е воспитно-образовна институција што нуди голем број програми и советодавни услуги, публикации, едукативни и прагматични проекти, како и други соодветни начини за пренесување на знаења. Работата и развојот на Факултетот, односно остварувањето на неговата мисија ќе се реализира преку остварување на следните среднорочни цели: Развој на нови методи и инструменти за анализа, подобрување и контрола на квалитет на образовниот процес; Јакнење на професионалниот капацитет на наставничкиот и соработничкиот кадар; Развивање на интердисциплинарни, мултидисциплинарни и заеднички истражувачки и едукативни програми; Зголемено учеството на Факултетот во национални и меѓународни истражувачки програми, проекти и други форми на соработка; Подобрување на конкурентноста на национално и регионално ниво преку трансфер на знаења и услуги; Натамошен развој на систем за информираност, транспарентност и компетентност. Сите овие цели на програмата ќе се остваруваат во согласност со повеќе стратешки документи за

развојот на високото образование и високообразовните институции кај нас, во ЕУ и светот, со цел имплементирање на принципите и стандардите што се неопходни и за Факултетот како дел од единствениот европски академски простор. Освен ова, мојата задача како Декан ќе се состои и во давањето на поддршка и мотивација на студентите на нашиот Факултет, која би се одвивала со помош на: Безрезервна поддршка на развојот и активноста на студентскиот парламент; Транспарентност во работата на телата на студентскиот парламент и зголемен број на вклучени студенти во активностите на студентскиот парламент; Поддршка на студентски активности и проекти, како и стимулирање на научниот капацитет на студентите; Интензивирање на смотрите на студентски трудови, со рангирање на трудовите и воведување на награди за трето, второ и прво место, за мотивација на студентите; Организирање на факултетски спортски натпреварувања во фудбал, кошарка и слично, во машка и женска конкуренција; Поддршка на учеството во разни научно-културни и спортски манифестации во Македонија и странство; Поддршка на студентите за учество во меѓународни студентски програми како Erasmus plus и сл; Поддршка на студентите за регионална размена и соработка со сродните факултети од регионот и светот и друго.

Доколку бидам избран за Декан на Факултетот за Социјални науки, сакам да укажам дека во текот на овој мој мандат со голема посветеност и одговорност ќе се ангажирам да ги остварам нашите заеднички објективи и стремежи. Во склоп на овие стремежи кои нас како академска, научна и истражувачка фела не тангираат, како приоритетни ќе ги имам следниве прашања: Како иден Декан на овој Факултет, заедно со водечките структури на Универзитетот “Мајка Тереза“ во Скопје, кој како што е познато е најмладиот Универзитет во РСМ, максимално ќе се залагам да на сите колеги на нашиот Факултет им овозможиме оптимални услови за настава, за научно-истражувачка работа, како и за научна-академска мобилност. Овие горенаведени моменти се многу битни не само за унапредување на академскиот стаф, развивање на разните наставни и научни дејности кои ги бара нашата професија како мисија, туку и за подигање на нивото на знаењата на студентите кои доаѓаат да студираат на овој наш Универзитет. Во соработка со водечките структури на нашиот Универзитет, ќе се ангажирам за покачување на платите на нашите вработени, кои во споредба со другите Универзитети во земјава се најниски, бидејќи сметам дека на овој начин суштински ќе се зголеми волјата и мотивацијата за работа, но и одговорноста на Професорите за понатамошна академска, образовна, научна и истражувачка дејност. Истотака ќе се залагам и за создавање на еден скроман Фонд на Факултетот, кој ќе послужи за проекти, истражувања и учествувања во научни конференции, со цел да секој колега (професор или асистент), најмалку еднаш во семестар може да учествува во научни конференции и семинари, со помош на средствата обезбедени во овој научен Фонд. Бидејќи, сметам дека на овој начин не само што ќе се усовршуваат

професионалните капацитети на наставниците, туку и ќе блесне имиџот на нашиот Факултет и Универзитет.

Освен тоа, ќе се залагам за секој колега од академскиот стаф поединечно, кога ќе му дојде времето за избор/реизбор, во координација со компетентните органи на УМТ, да ги организирам и менаџирам сите потребни процедури за стекнување на научно-наставните звања кои им следуваат, онака како што истите се предвидени со важечкиот Закон и Статут на УМТ. Заради подигнување на квалитетот на нашите професионални, образовни и научни услуги, ќе иницирам иницијативи за организирање на одредени обуки и семинари, но и професионални и истаражувачки експедиции внатре и надвор од нашата земја, со цел зголемување на внатрешната кохезија, колегијалната соработка и размената на взаемните искуства и достигнувања, кои би ни помогнале на сите нас да бидеме уште подобри и поуспешни. Што се однесува на нашите студенти, заедно со сите вас ќе се залагам да студентите кои ги завршуваат нивните студии со висока средна оценка (9.5 и нагоре) во Bachelor или Master, да можеме да ги ангажираме како демонстратори или млади асистенти во студиските програми на Факултетот за социјални науки. Бидејќи на овој начин, новите студенти кои ќе се запишат кај нас ќе ги стимулираме да покажат што подобри резултати, затоа што ако ги исполнат овие поставени стандарди, ќе имаат можност да се вработат и да развијат една академска кариера, што за нашиот факултет и универзитет би претставувал голем успех.

Што се однесува до студиските програми кои се активни на нашиот Факултет, како и новите студиски програми, јас имам некои конкретни идеи и планови. Во текот на мојот мандат како Декан, ќе правам напори да постоечките студиски програми на нашиот Факултет ги развиеме и понатаму преку научни трибини, панели и разни дебати, кои ќе ги организираме со професори, експерти и студенти од Универзитетите внатре и надвор од нашата земја. Од друга страна, ќе ги стимулирам и безрезервно подржам сите иницијативи и предлози на нашите колеги или студенти, за отварање на нови студиски програми кои би биле атрактивни за идните потенцијални студенти, но и конкурентни во пазарот на трудот внатре и надвор од Република Северна Македонија. Во овој правец лично ќе предлагам да во нашиот Факултетот се отвараат и некои нови студиски програми како на пример: Филозофија со Социологија, Етнологија со Антропологија, Историја со Археологија, Педагогија со Герантологија и др. Слични предлози очекувам и од сите вас. Во врска со активностите поврзани со научно-истражувачката работа на ФСН и прашањето околу разните проекти, додека сум на оваа менаџерска позиција, заедно со професорскиот стаф на факултетот ќе се ангажирам за сензибилизирање на креативните идеи на студентите, за аплицирање и спроведување на разните проекти, кои освен што би биле во интерес на професионалниот развој на самите студенти, би биле и во функција на општата

афирмација на нашиот Факултет и Универзитет. Но, за да ги поттикнеме овие студенти за вклучување во овие активности, ние треба да организираме разни проекти, работилници, панели и натпревари, при што најуспешните од нив би ги наградувале со стипендии или ангажирање како демонстратори во соодветните студиски програми.

Додека ќе ја вршам задачата Декан на ФСН, јас ќе се залагам и околу вклучувањето на нашите студенти во разни проекти и програми кои се рализираат во нашиот факултет и универзитет. Посебно ќе се ангажирам за сензибилизирање на нашите студенти да тие се вклучат во меѓународните универзитетски програми за соработка и мобилност кои ни се на располагање, како на пример: Erasmuss, Grundtvig, Jan Monet, Tempus и др. Бидејќи на овој начин тие би постигнале професионално надградување на некој друг Универзитет надвор од нашата држава, со што знаењата и искуствата на овие Универзитети, еден ден ги донесат во нашиот Универзитет, помагајќи и на нашата земја во понатамошниот развој. Што се однесува на активностите поврзани со меѓународни соработки, во согласност со студиските програми во Факултетот за социјални науки, заедно со шефовите на студиските програми ќе иницирам и потпишувам соработки со факултети и други кредибилни институции, кои вршат такви дејности или услуги, кои на нашите наставници и студенти би им ги продлабочиле нивните професионални знаења и вештини. Освен ова, како иден Декан ќе се залагам и за кооперативност со разни академски, образовни, научни, професионални и претприемнички институции од јавен и приватен карактер, кои во согласност со барањата и амбициите на нашиот Факултет, ќе манифестираат подготвеност за едно јавно-приватно партнерство од взаемен интерес. Во овој аспект би можеле да реализираме некои прагматични идеи како на пример: обука на администрацијата на јавни или приватни претпријатија од страна на наши компетентни професори, со што обучените административци ќе добијат лиценци од УМТ, додека нашиот Универзитет ќе може да инкасира одредени финансиски средства од овие професионални услуги, кои пак би биле употребени за научни-истражувачки цели, како и за други капитални инвестиции во УМТ. Освен ова, кај студиската програма Спорт и спортски науки може да се организираат меѓународни натпревари во некои одредени спортски дисциплини (одбојка, цудо, пинг-понг и др), кои би биле традиционални и со кои би се афирмирал името на ФСН и УМТ во регионот и Европа; Во студиската програма Социјална работа и социјална политика би можеле да основаме еден вид Институт за сондажа (Центар или Агенција), кој би се занимавал со мерење на јавното мислење во РСМ поврзано со социјалните политики, образовните политики, невработеноста, работата на јавната администрација, животниот стандард и сл; Во студиската програма Јавна администрација и човечки ресурси да се организираат стручни семинари околу тоа колку се задоволни нашите граѓани од работата на јавната администрација и

другите јавни услуги, вметнувајќи ја тука и можноста за давање на лиценци за кариера, кои на административците би им послужело за унапредување во професионалната кариера; Во студиската програма Политички студии и меѓународни односи би било пожелно да се основа еден сектор кој би вршел истражувања на јавното мислење околу социо-политичките движења во РСМ (пред, во текот и после изборите), при што би се видело популарноста на политичките партии, политичките лидери, политичките очекувања на нашите граѓани, која работа според моите пресметки би инкасирала една сума на материјални средства за буџетот на УМТ, но би ја подигнал и политичката култура на граѓаните на РСМ; Додека во студиската програма на Медиуми и интеркултурна комуникација би било добро да се организираат стручни трибини или панел дискусии со актуелни теми, каде би предавале звучни имиња од земјава, регионот и Европа, со што оваа манифестација би се крунисала со доделување на една специјална награда, како на пример “Наградата - Мајка Тереза“ која би се доделувала на новинарите од областа на истражувачкото новинарство или слично. За крај сакам да нагласам дека овие мои поставени цели во оваа програма ќе можат да се реализираат само со една академска акрибија и тимски дух на сите нас кои работиме во ФСН и УМТ. За реализација на истите, ние заедно ќе креираме една приоритетна листа на цели и активности, кои што ќе ги сметаме од суштински карактер за нашето општо добро. Се разбира дека сето тоа ќе го направиме во склад со одлуките и заклучоците на Сенатот и Ректоратот на Универзитетот, како и одлуките и заклучоците на Наставно-научниот совет на Факултетот за социјални науки. Како што истакнав и порано, бидејќи мојата работна програма е базирана на тимска работа, за остварување на овие зацртани цели и задачи во Факултетот за социјални науки, ќе ми биде драгоцената поддршка и советите на моите две продекани, шефовите на студиските програми, како и на сите вас мои уважени професори.

Ви благодарам

Со почит,

Проф. Др. Сунај Раими

Fakulteti: Shkenca Sociale

Në bazë të nenit 114 të Ligjit për Arsimin e Lartë (Gazeta zyrtare 82/18) dhe në përputhje me nenin 238 të Statutit të Universitetit "Nënë Tereza" Shkup, unë si kandidat për Dekan propozoj këtë Program të punës për Dekan të Fakultetit të Shkencave Sociale në Universitetin "Nënë Tereza" në Shkup, në periudhën e mandatit prej 3 vitesh, nga viti 2022 deri në vitin 2025.

Duke u nisur nga vlerat dhe roli i Fakultetit të Shkencave Sociale për zhvillimin dhe mirëqenien e shoqërisë sonë dhe më gjerë, dua të konfirmoj se jam i gatshëm të angazhohem seriozisht për zhvillimin thelbësor të FSHS-së dhe UNT-së në përgjithësi. Bazuar në këtë synim, përmes këtij Programi do të angazhohem për avancimin sistematik të Fakultetit të Shkencave Sociale, në përputhje me Ligjin për Arsimin e Lartë të RMV-së dhe Statutin e Universitetit "Nënë Tereza" në Shkup. Ndër të tjera, obligimi im do të konsistojë në promovimin dhe progresin e këtij Fakulteti, në sinkron me autoritetet e tjera kompetente të UNT-së si dhe zbatimin e reformave progresive të këtij Fakulteti, në përputhje me Deklaratën e Bolonjës dhe aktet tjera ligjore në fushën e arsimit të lartë. Të gjitha këto aspirata tona akademike do të bazohen në një punë kolegjiale-konsultative me të gjithë stafin akademik të Fakultetit të Shkencave Sociale, si dhe në një bashkëpunim korrekt dhe konstruktiv me të gjitha organet e Rektoratit të Universitetit "Nënë Tereza" në Shkup. Personalisht, qoftë si Profesor apo si Dekan i ardhshëm do të angazhohem për realizimin e plotë të misionit themelor të Fakultetit tonë, i cili konsiston në bartjen e njohurive, të aftësive dhe skathtësive për kërkime shkencore, por edhe në zbatimin praktik të këtyre kapaciteteve intelektuale si përfitime të përgjithshme në të jetuarit tonë të përditshëm.

Fakulteti i Shkencave Sociale është një institucion edukativo-arsimor që ofron një sërë të programeve studimore dhe shërbimeve studentore, të botimeve, projekteve arsimore e pragmatike, si dhe mënyra tjera adekuate të dhënies së diturive. Puna dhe zhvillimi i Fakultetit, gjegjësisht realizimi i misionit të tij, do të realizohet përmes arritjes së qëllimeve afat mesme të më poshtme: Zhvillimi i metodave dhe instrumenteve të reja për analizimin, përmirësimin dhe kontrollin e cilësisë së procesit arsimor-shkencor; Fuqizimi i kapaciteteve profesionale të personelit mësimdhënës dhe të bashkëpunëtorëve; Realizimi i programeve të përbashkëta studimore-shkencore interdisiplinare dhe multidisiplinare me Fakultete tjera simotra; Rritja e pjesëmarrjes së Fakultetit tonë në projekte hulumtuese nacionale dhe ndërkombëtare; Përmirësimi i konkurrencës tonë në nivelin nacional dhe regjional, përmes shërbimeve tona cilësore në dhënien e diturive; Zhvillim të mëtutjeshëm të sistemit të informimit, kompetencës dhe transparencës në FSHS. Të gjitha këto synime të këtij Programi tim, do të realizohen në përputhje me dokumentet strategjike për zhvillimin e arsimit të lartë dhe institucioneve të arsimit të lartë në vendin tonë dhe në Europë, me qëllim të zbatimit të parimeve dhe standardeve të etabluara të ECTS, me çka edhe FSHS e UNT-së të mund të ecin në hap me pjesën tjetër të hapësirës akademike europiane.

Përveç kësaj, detyra ime si Dekan do të konsistojë edhe në: mbështetjen rezervë dhe motivimin e studentëve të Fakultetit tonë, që ata sa më mirë t'i zhvillojnë veprimtaritë e ndryshme të Këshillit studentor; Transparencë në punën e organeve të këshillit studentor dhe rritje të numrit të studentëve të përfshirë në aktivitetet e këshillit studentor; Mbështetje të aktiviteteve dhe projekteve të studentëve, duke i stimuluar edhe kapacitetet shkencore të tyre për hulumtime; Intensifikimin dhe vlerësimin e punimeve të studentëve, duke vendosur edhe çmime për vendin e tretë, të dytë dhe të parë, për motivim të studentëve; Organizimin e garave sportive të Fakultetit

në futboll, basketboll etj, në konkurrencë për meshkuj dhe femra; Mbështetje për pjesëmarrje në ngjarje të ndryshme shkencore, kulturore dhe sportive në Maqedoni dhe jashtë saj; Mbështetje të studentëve për pjesëmarrje në programe studentore ndërkombëtare për mobilitet si Erasmus plus etj; Mbështetje të studentëve për bashkëpunim dhe shkëmbim përvojash me Fakultetet përkatëse nga Rajoni, Europa dhe Bota.

Nëse zgjidhem Dekan i Fakultetit të Shkencave Sociale, dua të theksoj se gjatë këtij mandati tim do të angazhohem me shumë përkushtim dhe përgjegjësi për t'i arritur objektivat dhe aspiratat tona të përbashkëta. Në përputhje me këto aspirata, të cilat na prekin neve si fellë akademike, shkencore dhe hulumtuese, do t'i kem si prioritet këto çështje: Si Dekan i ardhshëm i këtij Fakulteti, së bashku me strukturat drejtuese të Universitetit "Nënë Tereza" në Shkup, që siç dihet është Universiteti më i ri në RMV, do të angazhohem maksimalisht që të gjithë kolegëve të Fakultetit tonë t'iu siguroj kushte optimale për mësimdhënie, për punë shkencore-kërkimore si dhe për mobilitet shkencor-akademik. Sepse këto momente të lartpërmendura janë shumë të rëndësishme jo vetëm për avancimin e stafit tonë akademik, zhvillimin e veprimtarive të ndryshme mësimore dhe shkencore që kërkon profesioni ynë si mision, por edhe për ngritjen e nivelit të njohurive të studentëve që vijnë për të studiuar në Universitetin tonë.

Në bashkëpunim me strukturat drejtuese të Universitetit tonë, do të angazhohem edhe për rritjen e pagave të punonjësve tanë, të cilat krahasuar me Universitetet tjera në vend janë më të ulëta, sepse mendoj se në këtë mënyrë thelbësisht do të rritet vullneti dhe motivimi për punë, por edhe aspirata dhe përgjegjësia e Profesorëve për veprimtari të mëtejshme akademike, arsimore, shkencore dhe kërkimore. Gjithashtu do të angazhohem edhe për krijimin e një Fondi në kuadër të Fakultetit të Shkencave Sociale, me çka do të mbështeteshin projektet, kërkimet dhe pjesëmarrjet në konferenca shkencore, në mënyrë që çdo koleg i yni (Profesor apo asistent) të marrë pjesë në konferenca dhe seminare shkencore të paktën një herë në semestër, me ndihmën e fondeve të parashikuara në këtë Fond shkencor. Sepse sipas meje, kështu do të përmirësohej kapaciteti profesional i arsimtarëve tanë, por edhe do të shkëlqente imazhi i Fakultetit dhe Universitetit tonë.

Gjithashtu, do të angazhohem që kur të vijë koha e zgjedhjes/rizgjedhjes së kolegëve tanë në FSHS, në koordinim me autoritetet kompetente të UNT-së, t'i organizojmë dhe menaxhojmë të gjitha procedurat e nevojshme për marrjen e thirrjeve mësimore-shkencore që iu takojnë me ligj. Për të ngritur cilësinë e shërbimeve tona profesionale, arsimore dhe shkencore, do të inicioj edhe iniciativa për organizimin e trajnimeve dhe seminareve të caktuara, si dhe ekspeditave profesionale e kërkimore brenda dhe jashtë vendit tonë, me synim rritjen e kohezionit të brendshëm, bashkëpunimin kolegial dhe shkëmbimin e përvojave dhe arritjeve të ndërsjella, të cilat do të na ndihmonin të jemi edhe më të mirë, edhe më të suksesshëm.

Sa i përket studentëve tanë, së bashku me të gjithë ju do të angazhohem që ata studentë që përfundojnë studimet me notë mesatare të lartë (mbi 9.5) në Bachelor ose Master, të mund t'i punësojmë si demonstrator ose asistentë të rinj në Programet studimore të FSHS. Sepse në këtë mënyrë studentët e rinj që do të regjistrohen tek ne do të stimulohen që të tregojnë rezultate edhe më të mira, meqë nëse i plotësojnë këto standarde tona të vendosura, do të kenë mundësi të punësohen dhe të zhvillojnë një karrierë akademike në Fakultetin tonë.

Sa i përket Programeve studimore aktive në Fakultetin tonë, si dhe Programeve studimore të reja, unë kam disa ide dhe plane konkrete. Gjatë mandatit tim si Dekan, do të bëj përpjekje për zhvillimin e mëtejshëm të programeve studimore ekzistuese të Fakultetit tonë përmes tribunave

shkencore, paneleve dhe debateve të ndryshme, të cilat do t'i organizojmë me Profesorë, ekspertë dhe studentë nga Universitetet brenda dhe jashtë vendit tonë. Nga ana tjetër, do t'i përkrah dhe stimuloj të gjitha iniciativat dhe propozimet e mësimdhënësve tanë apo studentëve tanë, për hapjen e Programeve studimore të reja të cilat do të ishin tërheqëse për studentët e ardhshëm të FSHS, por edhe që do të ishin konkurruese në tregun e punës brenda dhe jashtë vendit tonë. Në këtë drejtim personalisht do të sugjeroj që në Fakultetin tonë të hapen disa Programe studimore të reja si: Filozofi me Sociologji, Etnologji me Antropologji, Histori me Arkeologji, Pedagogji me Gerantologji etj. Sigurisht që në këtë aspekt do të pres propozime të ngjashme edhe nga të gjithë ju.

Në lidhje me aktivitetet që lidhen me punën shkencore-kërkimore të FSHS-së dhe çështjen e projekteve të ndryshme, gjatë kohës që jam në këtë pozicion drejtues, së bashku me Stafin pedagogjik të FSHS, do të angazhohem në inkurajimin e ideve kreative të studentëve për realizimin e projekteve të ndryshme, të cilat përveç interesit për zhvillim profesional të studentëve tanë, do të ishin edhe në funksion të afirmimit të përgjithshëm të Fakultetit dhe Universitetit tonë. Por, për t'i nxitur këta studentë që të angazhohen në këto aktivitete, duhet të organizojmë projekte të ndryshme, punëtori, panele dhe konkurse, ku më të suksesshmit prej tyre do të shpërblehen me bursa studimi ose angazhim si demonstrator në Programet studimore përkatëse të FSHS.

Nëse do e marr detyrën e Dekanit të FSHS-së, do të angazhohem për përfshirjen sa më të madhe të studentëve tanë në projekte dhe programe të ndryshme që realizohen në Fakultetin dhe Universitetin tonë. Poashtu, do të angazhohem për sensibilizimin e studentëve dhe stafit tonë për t'u përfshirë në Programet ndërkombëtare për bashkëpunim universitar dhe mobilitet si: Erasmuss, Grundtvig, Jan Monet, Tempus, etj. Konsideroj se njohuritë, përvojat dhe arritjet profesionale të cilat këta do t'i fitonin në ndonjë Universitet tjetër jashtë vendit tonë, kur të kthehen një ditë nga ato Universitete, do t'i sillnin vlera të reja Universitetit tonë, me çka do të ndihmohej edhe vendi ynë në zhvillimin e mëtejshëm të tij.

Për sa i përket aktiviteteve që lidhen me bashkëpunimet ndërkombëtare, në përputhje me Programet studimore në Fakultetin e Shkencave Sociale, së bashku me Shefat e Programeve studimore do të inicioj dhe nënshkruaj edhe bashkëpunime me Fakultete dhe institucione tjera kredibile që kryejnë veprimtari me të cilat mësimdhënësit dhe studentët tanë do t'i thëllonin njohuritë dhe kapacitet e tyre profesionale. Përveç kësaj, si Dekan i ardhshëm do të angazhohem edhe për bashkëpunim me institucione të ndryshme akademike, arsimore, shkencore, profesionale dhe ndërmarrësie të karakterit publik dhe privat, të cilat në përputhje me kërkesat dhe ambiciet e Fakultetit tonë, do të demonstrojnë gatishmëri për një partneritet publiko-privat me interes të ndërsjellë. Në këtë aspekt do të mund t'i realizonim edhe disa ide pragmatike si: trajnimin e administratorëve të ndërmarrjeve publike apo private nga ana e Profesorëve tanë kompetentë, në mënyrë që administratorët e trajnuar të marrin licenca që do t'iu shërbenin për avansimin e tyre në karrierë, ndërsa Universiteti ynë për këto shërbime do të inkasonte mjete financiare të caktuara, të cilat do të mund të përdreshin për qëllime kërkimore-shkencore të stafit akademik apo për investime tjera kapitale në UNT.

Përveç kësaj, në Programin studimor Sport dhe Shkenca Sportive mund të organizohen gara ndërkombëtare në disiplina të caktuara sportive (volejball, xhudo, ping-pong etj), të cilat do të bëheshin tradicionale dhe do ta afirmonin emrin e FSHS dhe UNT në Rajon dhe Evropë; Në Programin studimor Punë dhe Politikë Sociale do të mund ta krijonim një lloj Instituti Anketues

(Qendër ose Zyre), që do të merrej me matjen e opinionit publik në RMV lidhur me politikat sociale, politikat arsimore, papunësinë, funksionimin e administratës publike, standardin e jetesës etj; Në Programin studimor Administratë Publike dhe Menaxhim me Burime Njerëzore, do të mund të organizoheshin seminare profesionale për atë se sa janë të kënaqur qytetarët me punën e administratës publike dhe shërbimeve tjera publike në vend; Në Programin studimor Studime Politike dhe Marrëdhënie Ndërkombëtare, do të ishte mirë të krijohej një Qendër për Hulumtime të opinionit publik dhe lëvizjeve socio-politike në RMV (si p.sh. para, gjatë dhe pas zgjedhjeve), me çka do të matej popullariteti i partive politike, liderëve politik, pritshmërive politike të qytetarëve tanë, hulumtime këto që sipas mendimit tim do ta ngrisin kulturën politike të qytetarëve tanë, por edhe do të akumulonin një sasi mjetesh materiale në buxhetin e UNT-së, sepse sondazhet e tilla porositen me pagesë nga ana e vet Partive politike apo institucioneve tjera; Ndërkaq në Programin studimor Media dhe Komunikim Ndërkulturor do të ishte mirë të organizoheshin tribuna ekspertësh apo panele me tematika aktuale, ku do të prezentonin emra të njohur nga vendi, rajoni dhe Europa, eveniment ky që do të mund të kurorëzohej me dhënien e një Çmimi Special, si p.sh. "Çmimi Nënë Tereza" që do të mund t'u ndahej gazetarëve të fushës së gazetarisë investigative apo të ngjashme.

Dhe krejtë për në fund, dua të theksoj se këto synime të mia të shprehura në këtë Program për Dekan do të mund të realizohen vetëm me një zell akademik dhe shpirt ekipor të të gjithë neve bashkë që punojmë në FSHS dhe UNT. Për t'i realizuar të gjitha këto objektiva ne duhet bashkarisht ta krijojmë një listë prioritare të qëllimeve dhe aktiviteteve tona, të cilat do t'i konsiderojmë si thelbësore për të mirën tonë të përbashkët në Fakultetin tonë. Kuptohet se, të gjitha këto synime do të orvatemi t'i bëjmë në përputhje me vendimet dhe konkluzionet e Senatit dhe Rektoratit të Universitetit, si dhe me vendimet dhe konkluzionet e Këshillit Mësimor-Shkencor të Fakultetit të Shkencave Sociale. Prandaj, siç e theksova edhe më herët, meqenëse Programi im i punës së Dekanit bazohet në një punë ekipore, për realizimin e gjithë këtyre synimeve dhe objektivave të lartëpërmendura, mua do të më jenë shumë të vlefshme përkrahja dhe këshillat e Prodekanëve të mi, Shefave të Programeve studimore, si dhe e gjithë juve Profesorë shumë të nderuar.

Ju faleminderit

Me respekt,

Prof. Dr. Sunaj Raimi

**UNIVERSITETI “NËNË TEREZA” NË SHKUP
FAKULTETI I SHKENCAVE SOCIALE**

**PLANI STRATEGJIK I PUNËS SË KANDIDATES
PËR DEKAN NË FAKULTETIN E SHKENCAVE
SOCIALE, PRANË UNIVERSITETIT “NËNË
TEREZA” NË SHKUP PËR PERIUDHËN
MANDATORE 2022-2025**

Nga Prof. Inor. Dr. Diturije Ismaili

Shkup, Nëntor, 2022

PARANTEZË

Drejtuar profesorëve dhe studentëve të Këshillit Mësimor Shkencor të Fakultetit të Shkencave Sociale

Ky plan-program do të përpiqet të shprehë idetë e mia dhe risitë të cilat i propozoj për zhvillimin e Fakultetit të Shkencave Sociale për tre vitet e ardhshme akademike. Programi synon të jetë gjithëpërfshirës dhe njëkohësisht i hapur edhe për ndryshime të mëtejshme. Kësisoj, të gjitha sugjerimet, propozimet dhe idetë janë të mirëseardhura.

Programi i paraqitur para jush, përpiqet të reflektojë kapacitetet tona aktuale si dhe dëshirat dhe ambiciet për rritjen e mëtejshme të tyre. Duke pasur parasysh që të gjithë ne si komunitet akademik me punën dhe përpjekjet tona e determinojnë funksionimin dhe zhvillimin e FSHS-së, vlerësoj se përparimi i mëtejshëm i Fakultetit varet nga të gjithë ne prandaj edhe plani strategjik, në mënyrë të vazhdueshme e vendos theksin tek funksionimi sa më i madh në rrugë ekipore.

Në thelb, zbatimi i plotë i këtij plani, stimulon stafin akademik që krahas punës dhe përkushtimit maksimal tyrin si mësimdhënës, të nxisë rritjen e mëtejshme të veprimtarisë kërkimore shkencore, duke publikuar në revista shkencore ndërkombëtare, pjesëmarrjen në konferenca shkencore, për të arritur gradat shkencore dhe titujt akademik, si dhe përgatitjen e botimeve për të pasuruar krijimtarinë shkencore dhe për të mbuluar fushat studimore në kuadër të fushave ku nuk ka literaturë të mjaftueshme. Gjithashtu, ndërkombëtarizimi i mëtejshëm i fakultetit është një nga prioritetet kryesore dhe sidomos rritja e vizibilitetit të Fakultetit të Shkencave Sociale si një arenë ku diskutohen e promovohen debate të rëndësishme publike.

Në këtë drejtim, përmes kujdesit maksimal dhe respektit të sinqertë ndaj kolegëve, transparencës, pranimit të dallimeve dhe përkrahjes së pakushtëzuar, marr përgjegjësi që ky plan të kontribuojë në rritjen e mëtejshme të Fakultetit të Shkencave Sociale dhe Universitetit “Nënë Tereza” në Shkup, institucion të cilin që nga fillimi e ndërtoam me përpjekjet tona të përbashkëta.

Sinqerisht ,
Dr. Diturije Ismaili- Prof. Inordinar

“ FORMIMI DHE TRANSMETIMI I SHOQËRISË SË TË ARDHMES”

Struktura e planit

- ❖ Hyrje
- ❖ Qëllimet strategjike

1. Fakultet kombëtar ndërkombëtar: urëlidhëse e juglindjes me perëndimin
2. Një fakultet në zhvillim dhe inovativ
3. Studime moderne dhe frymëzuese
4. Kërkim bashkëpunues që ofron zgjidhje
5. Në shërbim të shoqërisë
6. Mbështetja e zhvillimit rajonal dhe prania në qendrat rajonale

Plani Strategjik i Fakultetit të Shkencave Sociale për vitet 2023-2026

Në një botë përherë e më tepër në ndryshim, shkencëtarët socialë ofrojnë zgjidhje të bazuara në kërkime dhe analizojnë me kujdes sfidat me të cilat përballet shoqëria si dhe interpretojnë mundësi të ndryshme zgjidhjeje.

Idea udhëheqëse e periudhës së cilës i referohet ky plan strategjik është konvertimi apo kthimi i shkencave sociale në një koleksion disiplinash kërkimore që marrin në konsideratë tendencat e zhvillimit, lidhin palë të ndryshme dhe ofrojnë zgjidhje të bazuara në hulumtim, në dobi të kohës së re moderne, shoqërisë së gjerë dhe universitetit si tempull i ideve bashkëkohore dhe progresive.

“Të kontribuojmë në formimin e shoqërisë së të ardhmes”

Mundësitë dhe detyrat me të cilat përballet shoqëria dhe kompleksiteti i përgjithshëm i sfidave shoqërore dhe ekonomike i vendosin shkencëtarët socialë në role të reja dhe i sjellin ata të operojnë në fusha të reja kërkimi dhe veprimtarie. Shkencëtarët socialë janë iniciatorët e zhvillimit dhe proceseve, ndërmjetësuesit e fushave kërkimore, grupeve të interesit dhe shoqërive, formësuesit e zgjidhjeve dhe udhëheqësit e ndryshimit. Zgjidhja e çështjeve komplekse dhe bashkimi i palëve të ndryshme kërkon një mentalitet sipërmarrës dhe të hapur, kreativitet dhe inovacion së bashku me marrjen e rrezikut, me fokus të veçantë në një qasje të bazuar në kërkime, perspektivë afatgjatë dhe zgjidhje të qëndrueshme. Ne do të kontribuojmë në analizën e bazuar në kërkime dhe vlerësimin e impaktit të zhvillimeve ekonomike dhe shoqërore.

Fakulteti i Shkencave Sociale pranë Universitetit Nënë Tereza ka një rol dhe përgjegjësi fuqizuese në kultivimin e krijimtarisë, kapaciteteve inovative dhe sipërmarrjes së familjes universitare, nxitjen e mësimdhënies, kërkimit dhe zhvillimit multidisiplinar si dhe eksperimentimin me mënyra inovative bashkëpunimi dhe menaxhimi.

Plani strategjik i Fakultetit të Shkencave Sociale është në përputhje me planin strategjik të Universitetit Nënë Tereza, dhe mbështet arritjen e objektivave të tij në fakultet dhe shoqëri, duke marrë parasysh botën në ndryshim. Ky plan synon të përcaktojë drejtimit e zhvillimit dhe mund të plotësohet nëse është e nevojshme. Fakulteti gjithashtu merr parasysh Objektivat e

Zhvillimit të Qëndrueshëm të RMV-së për të lëvizur drejt qëllimeve të përcaktuara në planin strategjik.

Qëllimet strategjike të këtij plani

1. Fakultet kombëtar ndërkombëtar: urë lidhëse në mes Juglindjes me Perëndimin

Transpareca dhe ndërkombëtarizimi janë terren pjellor për inovacion dhe ide të reja si në kërkime ashtu edhe në mësimdhënie. Pjesëmarrja në bashkëpunimin hulumtues ndërkombëtar si një partner i fortë na lejon të rrisim transferimin e njohurive në shoqërinë tonë dhe të kontribuojmë në zgjidhjen e sfidave globale. Gjithashtu do të ndihmojë në sjelljen e burimeve shtesë për fakultetin nga programet e bashkëpunimit ndërkombëtar dhe për të vazhduar më tej në kohë. Nga ana tjetër, trupi studentor ndërkombëtar rrit qarkullimin e njohurive dhe përvojës përtej kufijve, kulturave dhe tregjeve.

Studentët ndërkombëtarë gjithashtu ndihmojnë në rritjen e grupit të talenteve në Maqedoninë e Veriut dhe në këtë mënyrë përshpejtojnë zhvillimin e ekonomisë dhe rritjen e mirëqenies sociale. Fakulteti i Shkencave Sociale do ta shohë veten si një urë lidhëse mes partnerëve të tij të bashkëpunimit. Ne do të bashkëpunojmë me universitetet dhe programet më të mira të huaja për të evoluar dhe përshtatur ndaj ndryshimeve së bashku.

1.1. Ne do të mbajmë një ekuilibër të planprogrameve dhe hulumtimeve si në gjuhën tonë ashtu edhe në gjuhë angleze për të siguruar cilësinë e mësimdhënies dhe kërkimit shkencor dhe zhvillimin e gjuhës shkencore dhe komunikimit kërkimor.

1.2. Ne do të kushtojmë vëmendje integritetit të komunitetit ndërkombëtar të lidhur me fakultetin dhe komunitetin lokal.

1.3. Në mësimdhënie dhe kërkime, do të angazhohemi në një bashkëpunim më aktiv dhe më të fokusuar me universitetet më të mira të botës dhe partnerët e huaj.

1.4. Do të mbështesim dhe nxjerrim në pah iniciativat e reja që janë të dukshme ndërkombëtarisht dhe stimulojnë bashkëpunimin, prezantojmë dhe zbatojmë modele të ndryshme bashkëpunimi me universitete të tjera dhe qendra kërkimore dhe zhvillimore.

1.5. Do të aplikojmë forma të reja dhe më fleksibile të punës dhe bashkëpunimit për të përfshirë stafin akademik ndërkombëtar.

1.6. Do të mbështesim arritjen e objektivave të planit strategjik dhe vizibilitetin e fakultetit me aktivitete marketingu dhe komunikimi.

1.7. Do të rrisim motivimin dhe kapacitetin e stafit të fakultetit për të marrë fonde të jashtme.

1.8. Në bashkëpunim me fakultetet e tjera të universitetit do të zhvillojmë mësimdhënien dhe kërkimin shkencor lidhur me Evropën dhe rajone të tjera gjithashtu.

2. Një njësi në zhvillim dhe innovative

Fakulteti i Shkencave Sociale do të jetë një njësi që frymëzon anëtarët e saj, partnerët dhe shoqërinë. Do të jemi inovativë, të shpejtë dhe konstruktivë në aventura të reja, por në të njëjtën kohë do të vlerësojmë traditat dhe historinë tonë. Qasja jonë e bazuar në kërkime dhe aftësi dhe gatishmëria për argumentim na bëjnë të mendojmë në mënyrë kritike, të kërkojmë lidhje, të

përpiqemi për të vërtetën dhe të zgjidhim problemet. Do të promovojmë një mjedis që nxit zhvillimin dhe bashkëpunimin ndërmjet punonjësve. Si njësi, do të jemi të përqendruar tek faktori njeri dhe do të vlerësojmë zhvillimin personal ndërsa do të bashkëpunojmë me disiplina, individ, njësi dhe organizata akademike.

Menaxhimi

- 2.1. Do të mbështesim zhvillimin e aftësive menaxheriale dhe drejtuese dhe përhapjen e një mendësie krijuese, transparente dhe sipërmarrëse në mesin e stafit.
- 2.2. Për të lehtësuar tranzicionin ndaj detyrave dhe përgjegjësive kur menaxherët ndryshojnë, ne do të mbështesim prezantimin e modeleve të ndryshme të menaxhimit dhe rotacionit në njësinë akademike, programeve dhe projekteve.
- 2.3. Do të zhvillojmë modele financimi që mbështesin arritjen e objektivave të performancës dhe bashkëpunimin midis njësisve akademike dhe fushave kërkimore.
- 2.4. Do të pranojmë dhe njohim modele pozitive si nga punonjësit ashtu edhe nga studentët.
- 2.5. Do të fokusohemi më shumë në sigurimin e një gjenerate të re të stafit akademik dhe do të zgjedhim stafin të bazuar në kërkesë, të udhëhequr nga nevojat e fushave të studimit dhe kërkimit.
- 2.6. Do të sigurojmë që programi hapësinor i fakultetit dhe gatishmëria teknologjike të mbështesin bashkëpunimin.

Burimet Njerëzore / Kuadri

- 2.7. Do të zhvillojmë një kornizë e cila ndjek rrugëtimin individual të zhvillimit të punonjësve. Ne do të inkurajojmë pjesëmarrjen e punonjësve në programet e trajnimit dhe mentorimit në universitet, në Maqedoninë e Veriut dhe jashtë saj.
- 2.8. Do të punojmë fort në kuadër të rritjes së motivimit dhe kënaqësisë së punonjësve dhe do të përpiqemi për një ekuilibër më të mirë midis ngarkesës së punës dhe pagës.
- 2.9. Do e shohim shëndetin e punonjësve si një kombinim të mirëqenies mendore, fizike dhe sociale dhe do të mundihemi të forcojmë atë në një mënyrë gjithëpërfshirëse.
- 2.10. Do të ofrojmë një mjedis pune edukativ dhe do të përforcojmë parimin e një auditori të hapur, ku punonjësit mund të marrin pjesë në punëtoritë dhe trajnimet e ndryshme të fakultetit.
- 2.11. Do të zhvillojmë mendësinë sipërmarrëse të punonjësve dhe do të mbështesim marrjen e përgjegjësisë – të pranojmë rreziqe dhe të bëjmë gabime që të mësojmë nga dështimet.
- 2.12. Ne do të nkurajojmë punonjësit që të zhvillojnë aftësitë e tyre të folurit publik dhe debatit dhe shkrim-leximin mediatik.
- 2.13. Në zhvillimin e stafit do të punojmë me parimin e trajtimit të barabartë.

Bashkëpunimi

- 2.14. Do të risim dhe forcojmë punën e rrjetit të studentëve (Alumnive) si në Maqedoni ashtu edhe më gjerë, duke njohur dhe frymëzuar të diplomuarit tanë si ambasadorë të Fakultetit të Shkencave Sociale të Universitetit të Nënë Tereza.

2.15. Do të bashkëpunojmë me arsimin e përgjithshëm dhe shkollat profesionale për ta bërë më të lehtë kalimin nga shkolla e mesme në universitet.

2.16. Do të zhvillojmë bashkëpunim me komunitetet partnere, palët e interesuara dhe grupet e synuara të fakultetit, duke u ofruar atyre një platformë zhvillimi, mundësi bashkëpunimi, seminare të përbashkëta, konferenca dhe ngjarje të tjera që zhvillojnë dhe zgjerojnë rrjetin.

2.18. Do të promovojmë ndërveprimin social ndërmjet njësisë, për shembull, duke organizuar ditët e hapura të fakultetit, shënimin e datave të rëndësishme të fakultetit, apo duke festuar fillimin e semestrit të ri.

3. Studime moderne dhe frymëzuese

Studentët e Fakultetit të Shkencave Sociale do të jenë të motivuar për të zhvilluar përvoja të larmishme mësimore dhe kulturore, ku do të jenë aktivë në shoqëri dhe të jenë kontribues në procese të ndryshme shoqërore. Aktiviteti qendror i fakultetit do të jetë mësimdhënia bazuar në hulumtim, inspirim, inkluzion dhe mësim gjatë gjithë jetës. Kjo është arsyeja pse do të vëmë theksin mbi atë që aftësitë e mësimdhënies, metodat dhe procesi arsimor të jenë të bazuara në profesionalizëm, cilësi të lartë dhe hulumtim.

Ne do të punojmë fort që mësimdhënia të vlerësohet dhe që studimi i shkencave sociale të ketë një reputacion të mirë midis studentëve, komuniteteve të ndryshme dhe shoqërisë. Kur zhvillojmë mësimdhënie dhe hulumtim, marrim parasysh tendencat gjithëpërfshirëse që do të thotë vendosjen e një proporcioni mes rrugëve individuale të të mësuarit, kurrikulave të mësimdhënies, formave të reja të digjitalizimit, etj.

Cilësia e mësimdhënies

3.1. Do të sigurojmë që të gjitha fushat e studimeve deridiplomike dhe master të kenë kurrikulë të zbatueshme, cilësore dhe tërheqëse në gjuhën shqipe/maqedonase/angleze.

3.2. Do të përdorim metoda moderne të të mësuarit, duke përfshirë format dixhitale të studimit, dhe fokusohemi në sigurimin e një mjedisi më të mirë, frymëzues dhe motivues për studentët tanë.

3.3. Do të inkurajojmë mësimin e ndërsjellë dhe mbështesim zhvillimin e komuniteteve të të mësuarit brenda dhe ndërmjet njësisë.

3.4. Do të ruajmë një ekuilibër dinjitoz midis formimit teorik dhe praktik, karakteristikë e një universiteti/fakulteti kërkimor.

3.5. Do të vlerësojmë praktikën si pjesë e të mësuarit. Fakulteti ka një rrjet të gjerë partnerësh dhe mundësi të ndryshme dhe të mbështetura nga universiteti për trajnime për studentët. Do të përfshijmë studentët në ndërtimin e sistemit të praktikës.

Zhvillimi i kurrikulave

3.6. Kurrikula dhe programet tona të trajnimit janë një përfaqësim i denjë si i fakultetit ashtu edhe i universitetit. Zhvillimi i kurrikulave dhe programeve të trajnimit rrjedh nga nevoja për një zhvillim të mëtejshëm kombëtar dhe ndërkombëtar, duke qenë proaktiv, inovativ dhe pionier nëpërmjet universitetit.

3.7. Për të garantuar cilësinë e mësimdhënies dhe për të diversifikuar mundësitë e të mësuarit, do të rrisim vëllimin e studimeve të financuara nga studentët sidomos në ciklin master.

Studentët dhe stafi akademik

3.8. Do të jemi partnerë zhvillimi për studentët dhe u ofrojmë atyre rrugë të ndryshme dhe individuale të të mësuarit. Rruga e zhvillimit personal të studentit dhe zhvillimi i aftësive të përgjithshme si nëpërmjet studimeve ashtu edhe përmes praktikës do të jenë qendrore.

3.9. Do të inkurajojmë studentët që të kalojnë një pjesë të studimeve të tyre në një universitet të huaj. Do të zhvillojmë partneritete që mbështesin mobilitetin e të mësuarit, duke përfshirë mobilitetin e të mësuarit dixhital si dhe do të mbështesim studentët të bëjnë zgjedhjen në këtë drejtim.

3.10. Do të prioritojmë integrimin e studentëve ndërkombëtarë në njësitë akademike të fakultetit.

3.11. Do të inkurajojmë stafin mësimdhënës që të zhvillojë më tej kompetencat e tyre të mësimdhënies.

3.11. Do të mbështesim dhe inkurajojmë partnerët tanë të financojnë pozicione profesorësh tërheqëse për ta.

3.12. Do të përfshijmë praktikantë, ekspertë nga praktika, demonstratorë dhe profesionistë të dëshmuar që të ofrojnë kontribut në mësimdhënien e fakultetit, qoftë nëpërmjet honorareve apo mësimi klinik vullnetar, në të gjitha programet studimore.

4. Hulimtim bashkëpunues që ofron zgjidhje

Në Fakultetin e Shkencave Sociale, ne do të përqijemi për ndërtimin e një botëkuptimi të ri të mësimdhënies së orientuar nga kërkimi. Do të vlerësojmë studiuesit dhe kërkimin, ku do të nxisim zhvillimin e një brezi të ri të stafit akademik të cilët do të kombinojnë mësimdhënien me kërkimin shkencor dhe do të kthejnë auditorët në mini laboratore kërkimi në të gjitha fushat shkencore. Në kërkimin dhe zhvillimin, ne do të fokusohemi në sfidat e ndryshme shoqërore dhe ekonomike, duke kombinuar disiplina të ndryshme akademike për të ofruar alternative dhe zgjidhje për problem të ndryshme, kjo duke i përfshirë në mënyrë aktive partnerët, burimet dhe financuesit e ndryshëm të kërkimit.

Ideja udhëheqëse e periudhës së cilës i referohet ky plan strategjik është konturimi i shkencave sociale si një koleksion disiplinash kërkimore që marrin në konsideratë tendencat e zhvillimit, lidhin palë të ndryshme dhe ofrojnë zgjidhje të bazuara në hulimtim, në dobi të kohës së re moderne, shoqërisë së gjerë dhe universitetit si tempull i ideve bashkëkohore dhe progresive.

Vlerësimi i kërkimit dhe i cilësisë së kërkimit

4.1. Do të vlerësojmë dhe kemi prioritet cilësinë e lartë të kërkimit në fakultet.

4.2. Do të ecim në drejtimin që studiuesit të ketë më shumë kohë për kërkime.

4.3. Do të inkurajojmë të gjithë anëtarët e stafit akademik të fakultetit të marrin pjesë në aktivitetet hulimtuuese dhe do të stimulojmë në mënyrë të vazhdueshme krijimin e ekipeve

kërkimore mbi tema e çështje kërkimore që targetojnë fenomene e grupe të ndryshme të shoqërisë sonë

4.4 Avancimi i personelit akademik nuk do të mund të paramendohej pa një numër të caktuar publikimesh dhe citimesh nga të tjerët në një fushë të caktuar të studimit prandaj edhe fokusi mbi rritjen e punës kërkimore do jetë nga prioritetet kryesore të këtij plani 3-vjeçar.

Bashkëpunimi dhe partneriteti

4.4. Do të rrisim vlerën (e shtuar) të shkencave shoqërore në fusha të tjera kërkimore dhe rrisim proporcionin e bashkëpunimit të nivelit të lartë ndërmjet fakulteteve.

4.5. Do të mbështesim bashkëpunimin e nivelit të lartë ndërmjet disiplinave kërkimore dhe do të zhvillojmë zgjidhje inovative për të përcaktuar dhe menaxhuar më mirë këto forma bashkëpunimi.

4.6. Do të konsiderojmë zhvillimin e disiplinave më të ngushta kërkimore po aq të rëndësishme sa edhe zhvillimin e temave më të gjera të bashkëpunimit. Kjo ka të bëjë me disponueshmërinë e një numri të mjaftueshëm studiuesish, përfshirë studentët e magistraturës, të cilët do të jenë gjenerata e ardhshme e studiuesve.

4.7. Do të promovojmë partneritete kërkimore të fakultetit me fakultete e universitete tjera në RMV dhe në pjesën tjetër të botës. Ne e konsiderojmë të rëndësishëm zhvillimin e bërthamave të rrjeteve të ekspertëve të njohur ndërkombëtarisht në fusha të zgjedhura të bashkëpunimit në fakultet.

4.8. Do të bashkëpunojmë me kompani në projekte të financuara nga Bashkimi Evropian dhe në kërkime të aplikuara.

4.9. Do të bashkëpunojmë me ministritë dhe palët e tjera të interesuara për të zhvilluar programe kombëtare të kërkimit dhe zhvillimit dhe kërkujmë mënyra për të rritur vëllimin dhe numrin e granteve të hulumtimit publik, duke përfshirë financimin e hulumtimit bazë.

5. Në shërbim të shoqërisë

Shkencëtarët socialë interpretojnë çështjet, disavantazhet dhe detyrat me të cilat përballet shoqëria dhe ekonomia, ndihmojnë në trajtimin e sfidave dhe rritjen e mundësive të zhvillimit si në nivel lokal ashtu edhe në atë global. Prioriteti ynë është të mbështesim zhvillimin e shtetit dhe shoqërisë së Maqedonisë së Veriut.

5.1. Do të hartojmë, drejtojmë dhe zhvillojmë një debat social në fushat tona të kompetencës. Do të jemi proaktivë në diskutimin e proceseve shoqërore.

5.2. Do të ruajmë reputacionin e mirë të fakultetit dhe marrim pjesë në vendimmarrjen sociale dhe zhvillimin e organizatave dhe fushave të rëndësishme, trajnojmë punonjësit e sektorit publik dhe zhvillojmë aktivitete këshilluese.

5.3. Do të mbështesim dhe promovojmë konceptin e një shteti të zgjuar, ku këshilltarët, zhvilluesit dhe menaxherët janë ekspertë me një diplomë universitare dhe kërkimore.

5.4. Do të ndihmojmë në formimin e politikave dhe praktikave të bazuara në prova dhe adresojmë sfidat lokale dhe globale në sektorin publik, privat dhe të tretë duke përdorur një qasje të bazuar në kërkime.

5.5. Do të zhvillojmë trajnimin e mësuesve për të siguruar një gjeneratë të re të mësuesve dhe për të mbështetur specialistë nëpër shkolla.

5.6. Do të fokusohemi në popullarizimin dhe vlerësimin e shkencave sociale në shoqëri dhe grupe të ndryshme të synuara.

6. Mbështetja e zhvillimit rajonal dhe prania në qendrat rajonale

Për të shfrytëzuar potencialin kërkimor të fakultetit, për të krijuar partneritete dhe për të tërhequr më shumë fonde jouniversitare, Fakulteti i Shkencave Sociale do të jetë aktiv edhe në qytete të tjera të RMV dhe të rajonit përmes aktiviteteve të ndryshme.

6.1. Do të marrim pjesë në lidhjen dhe aktivitetin e planeve të zhvillimit të pushtetit lokal përmes programeve të fakultetit, instituteve të universitetit dhe pranisë së universitetit në Shkup.

6.2. Do të vlerësojmë praninë e strategjive të fakultetit dhe universitetit të tjerë në Shkup, duke marrë parasysh modele të ndryshme, veçori të ndryshme dhe programe alternative hapësinore për të arritur qëllimet e tyre.

